ԺԸ.ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4592 ՄԱՐՏ 24/6 ԱՊՐԻԼ 1901 ՇԱԲԱԹ 17 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1318 ԺԸ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 4592

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آره‌ولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه

ՊՈԼԻՍ Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK„
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

Ազգային, Գրական ու Քաղաքական

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 Ղ.
» » »	վեցամսեայ	70 »
» » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 ֆրն.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Պոստի փոխադրէ փառքերը փոխ կ'ընդունուի, 115 դահեկան փոխ 100 դահեկանի հաշուով։

Ծանուցման բաղադրութեան ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի։

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի Խմբագրատուն։

ԱՋ ՈՒ ՁԱԽ

ՆՈՐ ՄԻՋՈՑ

Գաւառային ուսուցիչներու միջեւ տիրող հակառակութիւնը չեմ կարծեր որ անծանօթ բան մը ըլլայ ձեզի։ Ամէն վարժարան, — պէտք է ընդունիլ որ Պոլսեցիներն ալ անոնցմէ վար չեն մնար, — իր ուսուցչական խնդիրը ունի, զոր կը ծամծմէ գէշ աղէկ, առանց ո՛ եւ է խորհուրդի կամ թելադրութեան անսալու. ու խնդիրը այդպէս երկարաձգուելով կը տեւէ օրեր, շաբաթներ, երբեմն ամբողջ ամիսներ, մինչեւ որ յարուցանողները պարտաւորուին վերջ մը տալ անոր, իրենք իսկ անկէ ձանձրացած ըլլալնուն պատճառաւ։

Ի՞նչ են այդ խնդիրներուն ծնունդ տուող պատճառները. պարագայ մը՝ որուն վրայ հետաքրքրական պիտի ըլլայ ծանրանալ. —

Շիտակը ըսելու համար, գրեթէ միշտ առանց պատճառի ծնունդ կ'առնեն այդ խնդիրները. ձանձրոյթը՝ անոնց վերջ տուող միակ փրկարար դեղը ըլլալուն հետ՝ յաճախ սկզբնապատճառն իսկ կ'ըլլայ անոնց. ձանձրացող ուսուցիչ մը իրեն զբաղում կը նկատէ դպրոցական ո՛ եւ է խնդիր, որ կրնայ թէ՛ զբօսնութիւն առթել իրեն, թէ՛ զուարճութիւն եւ թէ մանաւանդ ժամանց մը՝ ինչ որ ուրիշ ո՛ եւ է բան մը չպիտի կրնար տալ։

Ու դպրոցական խնդիրները կը ծագին այդպէս, շաբաթը մէկ երկու հատ, կը ծագին պարբերաբար, կը մարին պարբերաբար, միօրինակ անհամութեամբ մը թաթաւուն խնդիրներ, որոնցմով իր ժամանակը սպաննելու վրդովանքէն բռնուած մարդը միայն կը զբաղի։

Սակայն երբեմն կը պատահի որ տարբեր չարժառիթներ ծնունդ տան այդ վարժապետի խնդիրներուն. Նախանձը շատ հեղ պատճառ կ'ըլլայ անոնց. յետոյ կան ուսուցիչներ՝ որոնք այդ տեսակ խնդիր մը կը յարուցանեն՝ պարզապէս իրենց վրայ խօսիլ տալու համար, ռէքլամի ձեւ մը՝ որուն գիւտը Ամերիկացիք չեն ըրած…։ Թաղային կուսակցութեանց, առաջնորդի, քահանայի, եւ նոյն իսկ ժամկոչի կնճիռներն ալ կրնան այդ տեսակ խնդիրներ յարուցանել, — բան մը՝ որ հարիւրաւոր օրինակներով ապացուցուած է արդէն, — եւ վերջապէս, այդ սկզբնապատճառներուն իբր ամէնէն աչքառու մասը կարելի է յիշատակել անձնական աւելի կամ նուազ գծուծ հաշիւներ՝ որոնք դպրոցին մէջ կը պարզուին, գրեթէ միշտ ամենատգեղ կերպով մը, եւ աշակերտներու ալ աչքին առջեւ։

⁂

Մինչեւ այսօր, այդ խնդիրները լրագրութեան միջոցաւ կը մաքրուէին, կամ գոնէ այդպէս կ'ուզէին ընել զանոնք յարուցանողները։ Գաւառային ամէն թղթաբեր իրեն հետ կը բերէր երեք կամ չորս նամակ՝ որոնց մէջ կա՛մ այսինչ վարժարանին տնօրէնը, կա՛մ այն ինչ վարժարանին տեսուչը, կա՛մ այն ինչ երկրորդ վարժարանին ուսուցիչը եւ կամ այս ինչ երկրորդ վարժարանին տնտես աղբարը մէջտեղ դրուած կ'ըլլար, անպոչ եւ անտառուն ոճով մը՝ որուն մէջէն ինչպէ՛ս ելլելիքը ապահովաբար արհամարհուելիք պարագայ մը չէր խեղճ խմբագրին համար։ Վարժութիւնը սակայն օգնութեան կը հասնէր, ու մարդը կրնար գէշ աղէկ ձեւ մը տալ գրուածքին, եւ ալ անկէ ետքը բան գործ չունենալով թող ուզածին չափ հառաչէր անվերջանալի համրիչ մը թղթակցութեանց՝ որոնց ընթերցումը Աստուածաշունչի համբաւաւոր Մաթուսաղան անգամ ժամանակի կորուստ պիտի նկատէր։

Հիմայ, — բարեբաղդաբար ըսեմ թէ դժբաղդաբար, — այդ խնդիրները մաքրելու նոր եղանակ մը հնարեր է գաւառային վարժարանի մը ուսուցիչը, գիւտ մը՝ որ ամէն բանէ առաջ զգուշ եւ կտրուկ հանգամանքով մը ներկայանալուն՝ անգամ տարածուիլ գուշակել կու տայ իրեն համար։

Այդ տարօրինակ մարդուկը՝ նկատելով որ անձնական հակառակութիւն մը գոյութիւն ունի իր եւ իր պաշտօնակիցներէն մէկուն միջեւ, կը փափաքի վերջ տալ այդ հակառակութեան, որ շատերուն աչքին հաճելի բան մը չէր նկատուեր։ — Աստուածահաճոյ փափաք մը, պիտի ըսէք անշուշտ. հակառակը չեմ պնդեր, բայց միւս կողմէ ալ ձեզի կը թողում խորհրդածել այն եղանակին վրայ՝ զոր երանելին ի գործ դրեր է ծանօթ հակառակութեան վերջ մը տալու համար։

Պատմեմ ու դատեցէք. —

Մտածելով, մտածելով, մարդը վերջ ի վերջոյ սա համոզման յանգեր է թէ այդ հակառակութիւնը ուրիշ կերպով վերջ մը չի կրնար գտնել՝ եթէ ոչ իրենցմէ մէկուն վարժարանէն հեռանալովը։ Եւ որովհետեւ լաւ գործ մը ընելու համար չէր կրնար իր գործէն զրկել ինքզինքը, շատ բնական անձնասիրութեամբ մը որոշեր է միւսին ոտքը գայթեցնել դպրոցէն, ու գայթեցնել այնպէս՝ որ վերջնականը ըլլայ։

Եւ հոս է որ գիւտը կը ներկայանայ իր բովանդակ մեծվայելչութեամբ. —

Անոնք որ քիչ շատ գաղափար ունին գաւառներու մասին, գիտեն անշուշտ թէ գաւառացիի մը աչքին մարդ մը ա՛յն ատեն միայն վնասաբար կը կորսնցնէ իր համարումը՝ երբ անբարոյականութեան ամբաստանութիւն մը կը ծանրանայ ուսերուն վրայ։ Ուսուցիչը՝ որ գաւառացի ըլլալով բնականաբար տեղեակ պիտի ըլլար այս պարագային, այդ կողմէն կը բռնէ գործը, եւ վարժարանին աշակերտուհիներէն երկուքը, — նոյն իսկ իր կնոջ մեղսակցութեամբ, — համոզելէ ետքը ամէն բան կը կարգադրէ։

Առտու մը, այդ երկու աշակերտուհիները, — երկուքն ալ տասնեւին պզտիկ տարիքի մէջ անմեղ աղջիկներ, — վարժարանին հոգաբարձութեան ներկայանալով, անհերեք յայտարարութեամբ մը կը ծանուցանեն թէ ուսուցիչ այնինչ էֆէնտին (նոյն իսկ այս նոր եղանակը հնարողին հակառակորդը) անբարոյական արարք մը փորձած է իրենց ընկերուհիներէն մէկուն վրայ։ Հոգաբարձուները՝ վստահ իրենց ձեռքին տակ պաշտօնավարող պաշտօնէային պատուաւորութեան վրայ, չեն հաւատար նախ, բայց երբ աղջիկները երդում ալ կ'ընեն, այն ատեն կը պարտաւորուին քննութիւն մը բանալ, քննութիւն մը՝ որ աղիտաբեր կ'ըլլայ ո՛չ թէ գիւտը ընողին, այլ այդ խեղճ աղջիկներուն համար՝ որոնք անշուշտ կատարեալ անգիտակցութեամբ առաջ մղուած էին։

Այդ քննութեան միջոցին երեւան կ'ելլէ թէ խնդրոյ առարկայ ուսուցիչը, — զաւակներու տէր մարդ մը՝ որ քանի մը օրէ ի վեր արդէն խեղճ վիճակի մը մէջ կը գտնուէր իր պզտիկ զաւկին մահուան պատճառաւ, — բնաւ տեղեկութիւն չունի անցած դարձածէն եւ թէ յիշեալ երկու աղջիկներուն վկայութիւնը ուրիշ բան չէ՝ եթէ ոչ պտուղ իսկ աւելի կամ նուազ վարպետութեամբ յղացուած խաղի մը՝ որուն տակէն կնոջ մատը տակաւ կը սկսի ինքզինքը զգացնել։ Ու քննութիւնը առաջ տանելով, հոգաբարձութիւնը վերջ ի վերջոյ մէջտեղ կը հանէ թէ՛ խաղը սարքող նշանաւոր մարդուկը եւ թէ անոր կինը, որուն ուղղակի ազդեցութեան տակ յիշեալ խեղճ աղջիկները այդ յայտարարութիւնը ըրած էին։

Գործը հոս չի կենար սակայն։ Անիրաւաբար վտանգամբաստանուած աղջկան հայրը բողոք կը մատուցանէ, մէկ կողմէ ալ անսանձօրէն ուսուցիչը պաշտպանելով, — մարդ մը՝ որուն վրայ կոյր վստահութիւն մը ունի արդէն։ Եւ հոգաբարձութիւնը կը պարտաւորուի վարժարանէն արտաքսել երկու աղջիկները։

Կը հեռանան անոնք, ընկճուած ամօթէն ու խայտառակութենէն, կը հեռանան լալով. իրենց նախշուն գոգնոցը աչքերնուն տարած։

Խե՜ղճ զոհեր, որոնք գոնէ վերջին անգամ մը չեն դառնար դէպի իրենց թողած յարկը, վախնալով որ ամօթի, այպանումի հոսանք մը կու գայ խեղդել զիրենք։

Իսկ բուն գիւտը հնարողները, ճշմարիտ յանցաւորները այս ամէնուն մէջ, ո՛ եւ է պատասխանատուութեան տակ չեն իյնար, — հարկ կա՞յ ըսելու, — տեղւոյն Տեղապահին պաշտպանութեան տակ գտնուելնուն շնորհիւ…։

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

«ԾԱՆԻ՛Ր ԶՔԵԶ»

ԵՂԲԱ՛ՅՐ ԽՈՍՐՈՎԻԿ

Տասնեւիններորդ դարն անցա՛ծ, կաղա՛նդ, Ծնո՛ւնդ, Բարեկենդա՛ն անցա՛ծ։ Մեծ Պահքն ալ անցնելու վրայ եւ անցեալ դարուն դեկտեմբերի սկիզբները(1) Գլուխս ողջ բուրդս մոխիր մեր դառն ու ակամայ յայտնութեան վրայ՝ չո՛րս ամիս ետքը խելքը գլուխը եւ գլուխն ողջ երանելի մը, ԽՈՍՐՈՎԻԿ դիմակով, սկսեր է բաներ մը կցկցել Բիւզանդիոնի մէջ, որուն մէջ շա՛տ շա՛տ անունէս զատ դիմաւոր բան մը չեմ տեսներ, որ ինծի վերաբերի։

Շիտակն, այսքա՛ն արագամիտ խելացութիւններ ու այնքա՛ն ի դէպ խորհրդածութիւններ կը բաւէին մեր մարդուն դիմակով կանխապահելու իր խելքն ու գլուխը, եւ այն ատեն բացագանչութիւններն ու հարցումները, որոնց մէջ զո՛ւր իր բաժինը փնտռեց Մրմռեան Բանասէրը… Աւելին ալ կայ, Խոսրովիկն՝ ոչպէս զի աւելի հեռաւոր ու տրամախօսած ըլլայ ինք իր ողջ գլուխն ու խելքին հետ՝ պարզած է իր դանդաղութեանն համեմատ ալ հասկացողութիւն մը անհասկնալի. եւ տեսէ՛ք ինչպէ՞ս։

Ինք կ'ըսէ, կը կրկնէ ու կը քրքջէ թէ մենք ժողովուրդը մեզ չգնահատելուն համար չէր եղեր որ մեր գրածը, վասն զի նաեւ ժողովուրդը չգներ եղեր մեր գրածը կամ չուզեր եղեր։ առանց պաշտպանկութեան մը խուսափինք չունենինք եղեր, իրաւունք չունենինք եղեր մեր Հին օրերուն վերջին օրինակը՝ որ մեզ քով կը գտնուէր՝ մոխիր դարձնելու, եւ մոխիրէն ետքը ջուրին, ջուրէն ետքը քամիին տալու (առանց անձնելու Թերեւս իր ալ այո՛ն), վրիժագործութիւն, իր խելքը չհասնելիք խելք եւ ա՛լ չգիտեմ ինչ բաներ պէտք ենք եղեր, տեխնիքական կամ համաժողովրդական գնահատութիւն կ'ուզենք եղեր. ցնորատենք ենք եղեր, ժողովուրդը լուր չունի եղեր մեր ըրածէն, եւ այլ կարգ մը խրատներ մ'ալ դիմակով՝ այսինքն ծածուկ թշնամասիրութեամբ կամ խերձի ու ամօթի ծեփուած գիտակցութեամբ։

Եւ այս կարգի բանթող հասկացողութեանց վրայ՝ կը սկսի ձայնատուր ալ ըլլալ մեր խելքին, դատումին, բանասիրութեան, հոգեկան վիճակին, փիլիսոփայութեան եւ այլն, այնպիսի՝ կարգաւ ու մերթ արհամարհոտ, մերթ ալ մեզի շատ մօտ սիրով հակասական նախադասութիւններով, որոնց միա՛յն վերջին դիմակն աղէկ վայլած կը թուի։ Միայն թէ անոնք ուղղուած ըլլալու էին դիմակաւորի մը դէմ. որպէս զի զաւեշտն ու կատակերգութիւնը, եւ Մեծ-Պահքի արեգաթողը կատարեալ ըլլային։

Ծանի՛ր զքեզ Եղբա՛յր Խոսրովիկ։

Մենք նախ՝ մեր կարգին բա՛ց դէմքով ու բա՛ց աչքով կը մաղթենք՝ որ գէթ արեգայ մը կամ եղբայր մը եղած չըլլայ մեզի այսպէս խնդաթիւրող ու խելաթիւրողը (վասն զի արեգաներու եւ հոգւոյ եղբայրներու ալ բաւական սիրտ ու սէր չտալած ենք, որոնցմէ ոմանք այսպէս ի փոխարէն՝ իրենց խորհրդածութեամբը պատճառ մը աւելի կ'ըլլան մեր դառնութեան)։

Երկրորդ՝ տեւամբ կը յայտարարենք որ այդ Մեծ-Պահքի դիմակաւորին աւելի աւելի լուրջ պատասխան մը տալու գործը կը ձգենք ընթերցողներուն(2) ու մեզի աւելի աղէկ ճանչցող բուն բարեկամներուն՝ եթէ ասկէ առաջ ալ քանի մը տեղ հանդիպած չըլլայինք ուրիշ քանի մը բարեմիտ անձերու անհիմն հասկըցողութեանց. իբրեւ թէ մենք գրականութենէ չվաստկելնուս եւ հասարակութեան մեր գործերը չհրատարակելուն համար թելադրուած ենք եղեր այդ ջնջումին։

Ասոր աւելի այդպիսիներուն համար ստիպուած ենք հոս յայտնել վերջապէս՝ թէ չէինք ուզած մենք երբեք հրապարակել այդպիսի միտք մը մեր դառնութեանց մէջ. թուի գրիչով ու քաղաքաբութեամբ ապրողներուն իրաւացի՛, բարե՛ ու գիտակից դժբաղդութեան ճիչն ու մտաւոր դեգերութիւնն է՝ որ կը վերագրուի մեզի ալ, բայց սխա՛լ է. Յորոց կրէ ոք ի նոյն եւ զայլսն կարծէ։

Մենք այդ կողմէն՝ գէթ հին ձայնակից մը եղած չենք իրենց. եւ մեր դատումն ալ այդ մասին՝ գրողներու չատուութեան առիթով՝ յայտնած էինք 1899ի վերջերը ԱՐՕՐԻՆ ԲԱՐՕՐՈՒԹԻՒՆԸ գրուածով։ Ուստի դժգոհ գրողները ներեն մեր ձայնին ու բանի ատեն բանել չի տան մեզի իրենց գուրգուրանքին, իրենց դատին ձայն մը պակաս, ձայն մը աւելի՝ ոչինչ կ'արժէ կարծենք, մանաւանդ մեր ձայնն՝ որ սովորած ենք աւելի իրենցմէ շատ հեռուները։

Միանգամ ընդ միշտ կ'ըսենք նաեւ մենք այդ պատուական բարեկամներուն՝ թէ մենք, գէթ մինչեւ ցարդ, ուղղակի գրականութենէն ո՛չ արժէսատ մը բրած ենք մեզի ո՛չ ալ ապրելու անհրաժեշտ միջոց մը։ Գալով քաղաքականութեան՝ հարկ կը համարինք ըսել՝ գէթ մեր եղբայր Խոսրովիկին՝ որ աւելի քաղաքացողներէ՛ն եղած ենք քան քաղաքացուցողներէն. բո՛ւն գրականութենէ շատ սորվելու պատրանքէն բաւական հեռու՝ մենք պաշտած ենք ու կը պաշտենք բո՛ւն գիրքերն ու գրականութիւնը շահէ ու փառքէ տարբեր եւ աւելի՛ սուրբ ըմբռնումով մը՝ մանաւանդ վերջին տարիներս. կը ցաւինք որ մեր մինչեւ ցարդ ինչ եւ իցէ հրատարակութիւններէն եւ նոյն իսկ այդ եռամեայ լուռ մուռ աշխատութիւններէն չէ կրցած այս մեր ընդակից ոգին՝ այդ բարեմիտ գրողներէն։ Եւ ճիշդ այս ոգին ու ըմբռնումն հակառակ ոգիով եւ ըմբռնումներով մեր միամտութեանը ճգճրգողներուն, շահագործողներուն, խարդախողներուն եւ մեզի քահանայօրէն ու ժառանգօրէն զեղծում պատրաստողներուն ի դատ էր որ մենք խզած էինք մաս մը մեր թուղթերէն, աղօթելով մեր գլուխը։ Եւ այդ չնորհակալիկները՝ ժողովուրդ, հասարակութիւն, ճշմարտապէս բանասէր մարդիկ չէին, Եղբա՛յր Խոսրովիկ. Զգիտեմ ասկէ աւելին հրապարակաւ մեղադրանել համար է՝ որպէս զի Ձեր խելքին հասնելիք խելք ընծայեցինք Ձեզի, դարձեալ Եղբա՛յր Խոսրովիկ։ Բայց ասկէ աւելին դիմակաւոր խելքի մը ներկայացունել միւս անգամ մըն ալ՝ չնեմբ ո՛չ մեր խելքը, ո՛չ խելքը, ո՛չ գործը եւ ո՛չ ալ սոսրագրութիւնը, զի՛ր դուք ալ չկրցնելու չափ ուշ միացած եւ թակարդած կը թուիք։

Մեզի՝ մեր զիտումն ու բացայայտութեան գրածին հակառակ այդպիսի գաղափարներ վերագրող պատուական գրողներն ալ կը յորդորենք՝ որ հաճին անգամ մըն ալ կարդալ Արեւելքի մէջ մեր վերջին դառնութիւնները, որոնց մէջ ցուցադրած ենք իրենց բարոյական համառօտ նկարագիրներն այն խմբի մը անձերն, որ տարած էին մեր ամէն այդ դառնութեանց, հակառակ մեր ծածուկ սիրուն առ հասարակութիւնն եւ հասարակութեան յայտնի սիրուն առ մեզ։

Կը խրատենք կամ եթէ կը պահանջէ կ'աղաչենք մեր Եղբայր Խոսրովիկին ալ՝ որ առանց կատակի ու դիմակի անգամ մըն ալ հասարակ խելքով մը ակնարկէ այն վաղեմի դառնութեանց վրայ, եւ դիտէ, խորհի, արտամախոէ, հոգեբանէ, իմաստասիրէ թէ անոր մէջ՝ ժողովուրդի, զնահատումի, քաջալերութեան պահանջկոտութեան եւ այլ չգիտեմ ինչի խօսք, ակնարկ կամ դիմակ կա՞յ եւ ապա դայ մեզի ողջ գլուխով եւ չմոխրած թուղթով, մեր կամ Բիւզանդիոնի տանը, պատասխանէ իմաստութեամբ թէ ինչ է տուեր մեզի եւ ժողովուրդին եւ ինչ կ'ուզէ մենէ ու ժողովուրդէն։

Թերեւս իր խելքին աւելի հեշտընկալ բացատրութիւններ մըն ալ առնէ յայնժամ։

Այսպէս, պիտի ճանչնայ նաեւ, եղբա՛յր Խոսրովիկը, մեր սէրն առ հասարակութիւնն եւ մեր անչնչացուցութիւնն առ խելքն եւ առ վերոյիշեալ խմբի մը անձերը։ Թէ ո՞ւ միւս անգամ չի կրնար դիմակով ու անպատուի խաղալ մեր դէմքին ու անձին հետ, քանի որ դիմակաւորներն ու անոր ասոր պատիւին հետ անվիրաւ կատակողները լռութեամբ եւ ի հարկին լռութենէ դուրս ալ արդարութեամբ լռեցունելու համեստ օրէնք մը կայ։

Ծանի՛ր զքեզ, Եղբա՛յր Խոսրովիկ։

20/2 Ապրիլ 1901 Յ. Գ. ՄՐՄՌԵԱՆ

---

(1) Արեւելք Թիւ 4503։

(2) Վասն զի ունինք մենք ալ գրականութենէ ու յօդուածագրութենէ տարբեր մեր աւուր գործն ու չարքը։

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ

Պոլսական թերթի մը մէջ կարդացի Պէշիկթաշի երաժշտապետ Բժշկեան եւ Մայր Եկեղեցւոյ դպրապետ Մէհէրքեան էֆէնտիներու յօդուածները, որոնցմով առաջինը քառաձայնի կիրառումը կը ջատագովէր, իսկ երկրորդը՝ այլ եւ այլ պատճառաբանութիւններով արդի եղանակներուն յեղաշրջումը կը մերժէր։ Բայց իս, երկուքն ալ իրենց համոզման մէջ սխալած կը գտնեմ, վասն զի ոչ քառաձայնի կիրառմամբ մեր եկեղեցական երգեցողութիւնները բարեկարգուած կրնան համարուիլ եւ ո՛չ ալ արդի վիճակին յարատեւութիւնը կրնայ ընդունուիլ։ Մեր պահանջածը ոչ մին է՝ եւ ոչ միւսը. մենք առաջարկած էինք պարզ, կոկիկ ու միօրինակ երգեցողութիւն՝ բոլոր եկեղեցիներու մէջ։ Ցաւալի է տեսնել որ փոխանակ ասոր յաջողութեան միջոց մը խորհելու, երկուքն ալ անձնական հաշիւներ մաքրելու ելած են հրապարակաւ, եկեղեցւոյ օգուտը՝ իրենց անձնական կիրքին զոհելով։ մինչդեռ երախտաւորապէս պիտի կացուցանէին զանք եթէ՝ իրենց միացեալ ուժով ուրիշ կարող մասնագէտներ՝ ձեռք ձեռքի տուած աշխատէին վերջ մը տալու մեր եկեղեցական երգեցողութեանց արդի անկերպարան վիճակին։

Մայր Եկեղեցւոյ համակրելի դպրապետին իսկ խօսքով՝ նորեկ համբակներու ինչո՞ւ թոյլատրուի իրենց ծեքծեքումներով տաղտկացնել բարեպաշտ ժողովուրդը որ, արդէն շատ անգամ 5-6 եւ աւելի ժամեր տեւող արարողութեան մը երկարութենէն նեղացած, անծանօթ կը մեկնի եկեղեցիէն։ Պիտի ներէ մեզ՝ եթէ յայտնենք որ, ասկէ 4-5 տարի առաջ՝ երբ Մեծ-Պահքի հինգշաբթի օրերը Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցին կ'երթայինք ժամերգութիւն լսելու. իր իսկ տրամադրութեան տակ գտնուած դպրաց դասու անդամներն էին՝ որոնք Արեւագալի երգերը ո՛րչափ կը քաշքշէին ու կը ծեքծեքէին որ, շիտակը ըսելով մարդ՝ Քրիստոսի ճանապարհը կորսնցնելու փորձութեան կ'ենթարկուէր. այսպէ՞ս պէտք էր ըլլալ. ինքը երբ դպրապետ եւ մանաւանդ ողբացեալ Թաշճեանի հետեւող աշակերտ՝ պէտք չէ՞ր որ չափ մը՝ սահման մը դնէր իր ուսուցածներն տարբեր կերպով երգելու ու զանոնք չարաճնելով եւ այս սահմանէն դուրս ելլողները լռութեան դատապարտելով։

Այս պարագան յիշելով՝ երբեք նպատակ չունինք մեր ազնիւ բարեկամին արժանիքը նսեմացնելու, քա՛ւ լիցի. միայն սաով ցոյց տալ կ'ուզենք թէ՝ ամէն ոք

—)(141)(—

ԺՈՐԺ ԹԻՐԱՑԵԼ

ԴԵՂԻՆ ՄԱՐԳՐԻՏ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

ՀՈՒՑԱՍԻ ՆԵՐԻՐՈՒԱԾ ՆԱՑՈՂ

ԺԳ.

Դուրսը փոթորիկը հանդարտած էր. մերթ ընդ մերթ որոտումներու խուլ ձայներ կը լսուէին։

—Ընդհուպ մեկնելու է հոսկէ ըսաւ հաղարապետը, որովհետեւ մինչեւ վաղը Հնդիկներու կատաղի խումբ մը կը պաշարէ մեզ։ Իրաւ է թէ պատանդ մը ունինք հետերնիս, բայց պէտք է ժամ առաջ անգլ. հողը հասնիլ։

—Որքան ատեն որ այս թշուառականը մեր ձեռքին մէջ ունենանք, վախնալու բան չկայ, յարեց Հանրի։ Ես մտադիր չէի կենդանի թողուլ զայն, բայց հիմա կ'ըմբռնեմ թէ Ռաուլի վեհանձնութիւնը իր լաւ կողմը ունի։

Անշուշտ ընթերցողը հետաքրքիր է իմանալու թէ արշաւախումբը ինչպէս ճիշդ ատենին ապաստարան մտած էր։

Հաիմի ներկայութիւնը երեւան ելած ըլլալով՝ արշաւախումբը, որ մէկ օրուան ճամբայ կանխած էր, Հաիմի թափօրէն առաջ ապաստարան մտած էր։ Դիտմամբ պատին մէկ մասը փլցուցած էր, որպէս զի Պրիէն կարենար այդ բացուածքէն ներս մտնել։ Բակին մէջ Հանրի եւ Ռաուլ կեցած էին ի հարկին օգնութեան հասնելու համար Եամայոյի եւ Պրիէնի։ Մնացեալը ծանօթ է ընթերցողին։

Արշաւախումբը յաջողութեամբ աւարտելէ յետոյ իր գործը, արշալոյսին ճամբայ ինկաւ։ Որոշուեցաւ ապաստարանին մէջ թողուլ Ջիւլիման, որ սկսաւ վայնասուններ արձակել, բայց ուրիշ միջոց չկար։ Գալով Հաիմ Տօրանի, միշտ պարկի մը մէջ ծրարուած՝ ձիու մը գաւակին վրայ դրուեցաւ եւ Պրիէնի պաշտօն յանձնուեցաւ հսկելու համար այդ թանկագին ապրանքին վրայ։

ԺԵ.

Տեղակալ Զարլի ալ Բաղնա դարձած ատեն փոթորկի ու անձրեւի բռնուած էր։ Իր ձիակառը, տրակաները ու ինք մինչեւ ոսկորներին թրջած էին։ Զարլի շատ սրտնեղած էր այս յանկարծական փոթորկին համար, որ ոչ միայն զիրենք թրջած էր, այլ եւ ճամբաները ողողելով անանցանելի ընելու կը սպառնար։ Տեղակալը ուզեց արագօրէն ընթանալ. բայց ձիերը շատ յոգնած ըլլալով՝ չէին կրնար սրարշաւ երթալ։

Զարլի երբ մտքով կը հաշուէր թէ քանի օրէն պիտի կրնար հասնիլ իր պաշտպանեալին մօտ, աչքին զարկաւ ծերունի մը որ իշու մը վրայ հեծած կը յառաջանար դանդաղօրէն։ Այդ ամայի ճամբուն վրայ մարդկային էակի մը հանդիպիլը զարմանք պատճառեց Զարլիի։ Ծերունին վայրագօրէն կը դիտէր անգլիացի զինուորները. կարծես կը վարանէր խօսք ուղղելու անոնց։ Երբ խումբին քով հասաւ, ծերունին բարեւ տալով ըսաւ տեղակալին։

—Ձեր ճամբան պէտք է փոխէք, որովհետեւ ջուրը ողողած է զայն։ Դէպի հիւսիս ուղղուեցէք։

—Իրա՞ւ, գոչեց Զարլի բարկութեամբ։

—Այո՛, պատասխանեց ծերունին, եւ եթէ չհաւատաք, միւս ճամբան ալ պիտի ողողուի ու ճամբայ չպիտի գտնէք անցնելու։

—Շնորհակալ ենք, մեծ ծառայութիւն մը մատուցիք մեզի, ըսաւ Զարլի։

—Այո՛, եթէ լուր չտայի ձեզ, օրերով հոս պիտի մնայիք եւ թերեւս անօթութենէ պիտի մեռնէիք, ըսաւ ծերունին։

—Այն ատեն բի՛ւր շնորհակալութիւն կը յայտնենք, յարեց Զարլի։

—Ասոր փոխարէն ես ալ բան մը կը խնդրեմ ձենէ. արդեօք գիտէք թէ այս պահուս ո՞ւր կը գտնուի Հաիմ Տօրանի։

Զարլի մասնաւոր հրահանգ մը ստացած չըլլալով գաղտնապահութեան համար, հարկ դատեց գոհացնել ծերունիին հետաքրքրութիւնը։

—Հաիմ Տօրանի բաւական հեռուն կը գտնուի։ Այս պահուս Նէքօլի սահմանագլուխը հասած ըլլալու է։

Ծերունիին դէմքը գոհունակ արտայայտութիւն մը առաւ։

—Վա՜յ շուն, մրմնջեց այնքան ցած ձայնով, որ ոչ ոք լսեց։

Ու յետոյ ձայնը բարձրացնելով ըսաւ.

—Հաիմ Տօրանի պիտի ստիպուի ետ դառնալ. անձրեւը պիտի կտրէ իր ճամբան։ Հիմալաեայի ցած սարահարթերը հեղեղներով ողողուած են։

Զարլի մտատանջ կերպարանք մը առած էր։ Ի՞նչպէս պիտի կրնար անվտանգ դուրս ելլել այդ անհիւրընկալ երկրէն, որուն ճամբաներն ալ չէր գիտեր դժբաղդաբար։ Այս կէտը մեծ անձկութիւն կը պատճառէր իրեն. ուստի ծերունիին խորհուրդ հարցուց.

—Մեր հետեւելիք ճամբան շա՞տ մանուածապատ է։

—Ուղեցոյց մը պէտք է ձեզի, ըսաւ ծերունին, երկար վարանումէ մը յետոյ։ Ես կ'առաջնորդեմ ձեզի, որովհետեւ այս երկրին ճամբաները ինծի ծանօթ են։ Թերեւս ճամբան Հաիմ Տօրանին կը հանդիպիմ։

Անշուշտ ընթերցողը գուշակեց թէ այս ծերունին Նիամայի հայրն էր։ Հաիմ անոր սպառնալիքներէն վախնալով՝ խոհեմութեան համար Նիաման հեռացուցած էր իր հօր քովէն։ Ուստի առանց իմաց տալու Սանկա-Միթայի, օրին մէկը ճամբայ ելած էր Նիաման հետը առնելով՝ զայն արգելափակ ընելու համար Նէքօլի մէկ անծանօթ մենաստանին մէջ։ Սանկա-Միթա երբ քուրմերէն իմացած էր Հաիմի եւ Նիամայի մեկնումը, կատաղութեամբ գոչած էր.

—Անիծեա՛լը, աղջիկս ինէ յափշտակելով ո՞ւր կը տանի արդեօք։

Եւ իսկոյն ճամբայ ինկած էր Հաիմը եւ Նիաման գտնելու հաստատ որոշումով։ Բաղնայի մէջ ասդին անդին հարցընելով տեղեկացաւ թէ Հաիմ թափօր մը կազմած դէպի Նէքօլ ուղեւորած էր։

Սանկա-Միթա բոկոտն, առանց դրամի ճամբայ ինկած էր. մուրալով կրցած էր ապրուստը ճարել եւ նոյն իսկ Տարգանկահի մէջ էշ մը եւ պաշար գնած էր։ Իշուն վրայ հեծած՝ անապատին մէջ յառաջացած միջոցին էր որ հանդիպեցաւ տեղակալ Զարլիի խումբին, որուն իբր ուղեցոյց կ'առաջնորդէր հիմա։

Զարլիի խումբը սկսաւ արագօրէն ընթանալ, մինչ անձրեւը հեղեղանման կը տեղար շարունակ, ճամբաները լճակներու վերածելով։ Խուլ որոտման ձայն մը լսուեցաւ հեռուէն։

—Կենտաւ գետը յորդած ըլլալու է, ըսաւ Սանկա-Միթա։ Պէտք է ձախակողմ դառնալ եւ Նէքօլի ցած սարահարթերը հասնիլ, եթէ ոչ հեղեղները մեզ կը քշեն։

Երրորդ օրը, տեղակալ Զարլիի խումբը ձիի վրնջիւններ լսեց, որոնք հեռուէն կու գային։ Քիչ յետոյ Զարլի նշմարեց հեծեալ զինուորներու խումբ մը՝ որ կէս շրջան մը ընելով սրարշաւ կ'ընթանար։

—Կազմուեցէք ձիերը, հրամայեց Զարլի, իր ձիուն փորը խթելով։ Պէտք է հասկնանք թէ ո՞վ են այդ հեծեալները, ինչո՞ւ մեզ տեսնելնուն պէս կծիկը կը դնեն այդպէս։

(Շարունակելի)

ինքզինքը ազատ զգացած է ուզած ձեւովը երգելու եկեղեցւոյ մէջ, այն հաստատ համոզմամբ թէ՝ այս մասին տարակուսութիւն մը ընող պիտի չգտնուի, մանաւանդ եթէ ձայնն ալ գեղեցիկ է։ Իսկ Բժշկեան Էֆէնտիի քառաձայնի կիրառմամբ մեր եկեղեցական երգեցողութեանց բարեկարգուելու համոզումը բոլորովին անտեղի կը գտնեմ, վասն զի անոնք՝ պատարագի արարողութեան մէջ չեն կայանար միայն. ինչ ընել Շարականները և ուրիշ երգերը, որոնք, արդէն չափէն աւելի առատ ու երկար, անձնիւր երաժիշտ բերնին մէջ տարբեր ձեւ մը կ'առնեն, ըստ ճաշակի. և արդէն այս անտեղութեանց առաջքը առնելու համար չէ՞ որ ժամանակէ մը ի վեր կը պնդենք մեր առաջարկութեան վրայ. այն է՝ մասնախումբ մը ընտրել և մեր եկեղեցական երգեցողութիւնները ժամանակին ոգւոյն համաձայն ապրագրել վերջ, տպել տալ և միայն անոնց կիրառումը պարտաւորիչ ընել բոլոր եկեղեցիներու մէջ։

Ուրիշ կարեւոր պարագայ մըն ալ կայ՝ զոր այս առթիւ պէտք կը զգանք ի վեր հանել։ Ասկէ 10-15 տարի առաջ Նոյն ժամանակի կեդր. Կրօն. Ժողովը որոշում մը տուած էր, որով ձայնագրութիւն չգիտցող երաժիշտներու պաշտօնավարութիւնը բացարձակապէս կ'արգիլէր. ինչո՞ւ ցարդ անգործադրելի մնացած է այս օգտաշատ որոշումը։ Ուսում. Խորհուրդը վարժարաններու մէջ պաշտօնավարող դասատուներուն վկայագիր ունենալը երբ պարտաւորիչ ըրած է, ինչո՞ւ համար մեր եկեղեցիներուն մէջ պաշտօնավարող այսչափ երաժիշտներէն ալ իրենց կարողութիւնը ցոյց տուող վկայագիր չի փնտրուիր, և կը ձգուի որ հասնողը ոտքով գլխով մանէ այն գործին մէջ՝ զոր տանելու ձեռնհասութիւնը չունի. և այս չէ՞ արդէն գլխաւոր պատճառը որ արդի վիճակին հասուցած է մեր վսեմ երգեցողութիւնները։ Խօսքը վերջացնելէ առաջ՝ կը համարձակիմ սա համեստ կարծիքը յայտնել թէ՝ միաբերան ու միօրինակ երգելու համար մինչեւ որ եկեղեցեաց մէջ գործածուած այժմու շարականներուն ու ժամագիրքերուն տեղ՝ ձայնագրեալ շարականներ ու ժամագրքեր չգետեղուին և առ հասարակ երաժիշտներն ու եկեղեցականները ձայնագրութիւն չուսանին՝ անկարելի է միօրինակութիւն։

Իզմիր ԼԵՒՈՆ Մ. ՉԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ

Քաղաքական Լուրեր

ԱՆԳԼԻՈՅ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԸ

Նոր վիճաբանութիւններ հաշտութեան բանակցութիւններուն վրայ.— Ճէյմսընի արշաւանքը.— Չէրթըրտի պարտքը։

Լոնտոն, 1 ապրիլ.— Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ այսօրուան վիճաբանութեանց առարկան միայն Թրանսվալի խնդիրն էր. Երեսփոխան Պ. Բիրի հարցուց պատերազմական նախարար Պ. Պրոտրիքի թէ ստացա՞ծ է այն հռչակաւոր նամակը, որով Պոթա զօրավարը կը խնդրէր սկիզբ հաշտութեան բանակցութիւններուն։ Պ. Պրոտրիք պատասխանեց թէ այդ նամակը պիտի ներկայացնէ Ժողովին. յարեց թէ կառավարութիւնը պահանջած էր Լորտ Քիչնէրէն՝ տեղեկագրել թէ Պոթա զօրավարը յետոյ ի՛նչ պատճառներով մերժած էր իրեն առաջարկուած պայմանները։ «Վստահ եմ թէ, յարեց Պ. Պրոտրիք, Լորտ Քիչնէր այդ մասին իր ունեցած բոլոր տեղեկութիւնները պիտի հաղորդէ մեզի»։ Երեսփոխան Պ. Բիրի հարցուց թէ կառավարութիւնը հրահանգ ղրկա՞ծ էր Լորտ Քիչնէրի, որպէս զի Պոթա զօրավարին հետ չտեսակցած՝ տեղեկութիւն հաղորդէ կատարուելիք բանակցութեանց գլխաւոր գիծերուն վրայ։ Պ. Պրոտրիք պատասխանեց թէ ոչ և է հրահանգ չէր ղրկուած Լորտ Քիչնէրի՝ Պոթա զօրավարին հետ ունեցած տեսութենէն առաջ։ Երեսփոխան Պ. Տէյվիս հարցուց թէ ի՛նչ եղած է այն դրամական հատուցումը՝ զոր Չէրթըրտ Ընկերութիւնը Պ. Բէյլէյի պիտի ընէր Ճէյմսընի արշաւանքէն ետքը, վասն զի այդ հատուցումը տակաւին չէ վճարուած։ Պ. Չէմպըրլէն սապէս պատասխանեց.

«Ն. Վեհափառութեան կառավարութիւնը աոր վրայ խորհուրդ հարցուց օրէնսգէտներուն որոնք յայտարարեցին թէ քանի որ Թրանսվալ Անգլիոյ ձեռքը անցած է, իրաւունք չունի այդ տեսակ հատուցումներ ստանալ։ Ն. Վեհափառութեան կառավարութեան խորհուրդ տըրուեցաւ նաեւ թէ Չէրթըրտ Ընկերութիւնը օրինաւորապէս պարտաւոր չէ այդ արշաւանքին համար հատուցում մը ընել Անգլիոյ կառավարութեան՝ իբրեւ ներկայացուցիչ Հարաւային Ափրիկէի հանրապետութեան։ Քանի որ այս է օրէնսգէտներուն կարծիքը, Ն. Վեհափառութեան կառավարութիւնը չի գիտեր թէ ի՛նչ միջոց կարելի է ձեռք առնել Թրանսվալի նախկին կառավարութեան այդ պահանջումին հանդէպ»։

Ժողովը քիչ մը զարմացաւ իրաւագիտական այս կարծիքին համար. անշուշտ պիտի հարցուի Պ. Չէմպըրլէնի թէ իրեն այդ խորհուրդը տուող օրէնսգէտները որո՞նք են։ Իրլանտացի երեսփոխանները խստիւ բողոքեցին։ Պ. Տէյվիս հարցուց թէ Չէրթըրտ Ընկերութիւնը ինք իսկ պատասխանատուութիւն չէ՞ր յայտնած հատուցում ընել՝ Ճէյմսընի արշաւանքին համար։ Պ. Չէմպըրլէն պատասխանեց.

«Ատիկա ընելու չափ առաջ պիտի չերթամ երբեք, բայց Չէրթըրտ Ընկերութիւնը յանձն առած էր, այն պարագային երբ Հարաւային Ափրիկէի հանրապետութեան պահանջումը իրաւարարութեան մը ենթարկուի, ընդունիլ տրուելիք վճիռը»։

Նիստացոյցի վիճաբանութեանը ձեռնարկելէ առաջ Սըր Ա. Պարթլէթ տեղեկութիւն ուզեց Սուազիլանտի ժողովրդեան վրայ։ Պ. Չէմպըրլէն սապէս պատասխանեց.

«Սըր Ալֆրէտ Միլնէրէն խնդրեցինք ծանուցանել Սուազիլանտի Թագուհիին թէ, այդ երկրին ժողովուրդը պատերազմին տեւողութեանը միջոցին եթէ հանդարտ մնայ, պատերազմէն ետքը պիտի յիշենք անոնց բաղձանքը՝ բրիտանական պաշտպանութեան տակ ապրելու համար»։

ԼՈՐՏ ՍՈԼԶՊԸՐԻ

Անգլիոյ Նախարարապետին հիւանդութիւնը.— Մեկնում դէպի Պօլիէօ։

Լոնտոն, 1 ապրիլ.— Վրդովիչ և չափազանցուած լուրերու հետեւանքով՝ որոնք քսանչորս ժամէ ի վեր ամէն կողմ հրապարակ հանուեցան Լորտ Սոլզպէրիի հիւանդութեան նկատմամբ, այս իրիկուն անձամբ Արլինկթըն-Հաուս գացի տեղեկութիւն առնելու Անգլիոյ Նախարարապետին հիւանդութեանը նկատմամբ։ Հոն իմացայ որ ինֆլուէնցան, ուրկէ կը տառապի Լորտ Սոլզպէրի, ոչ միայն իր սովորական ընթացքը դադրեցուցած է, այլ վերջանալու ալ վրայ է, թէ մեծանուն հիւանդը կատարեալ ապաքինման ճամբու մէջ է և թէ անոր առողջական վիճակը ա՛յնքան գոհացուցիչ է որ իր երկու բժիշկները՝ Պ. Պ. Տուգլաս Փօուէլ և Ուօլքէր նոյն իսկ բժշկական տեղեկագիր ալ պատրաստել հարկ չեն տեսած։ Հաւանական կը նկատուի որ Լորտ Սոլզպէրի մէկ երկու օրէն ճամբայ ելլէ դէպի Պօլիէօ։ Դիւանագիտական ու քաղաքական բազմաթիւ նշանաւոր անձնաւորութիւններ այսօր Լորտ Սոլզպէրիի բնակարանը երթալով իրենց անունները արձանագրեցին մասնաւոր տումարին մէջ. նաեւ մեծապէս գոհ եղան իմանալով որ Անգլիոյ Նախարարապետին վիճակը ո՛չ անձկութեան և ոչ իսկ մտահոգութեան կը պատճառէ զայն շրջապատողներուն։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Ֆոն Պիւլով կոմսին յայտարարութիւնը.— Մաքսային նոր սակացոյցը.— Գերմանիոյ առեւտրական յարաբերութիւնները։

Գերմանիոյ Նախարարապետ Ֆոն Պիւլով կոմսը վերջերս դաշնակցային Խորհուրդին մէջ ճառ մը խօսեցաւ, որուն մաքսային նոր սակացոյցին վերաբերեալ մասը խիստ շահեկան է։ Այդ նոր սակացոյցը մեծապէս կը շահագրգռէ այն տէրութիւնները՝ որոնք Գերմանիոյ հետ իրենց առեւտրական դաշնագիրները պիտի նորոգեն և որոնք կը վախնան թէ մի՛ գուցէ այդ սակացոյցը չափազանց բարձրանալով անկարելի դառնայ Գերմանիա ներածուիլը կարգ մը ապրանքներու՝ զորս Գերմանիա կը ղրկեն հիմա։ Դաշնակցային Խորհուրդին մէջ վերջերս Պ. Ֆոն Քոնիկսմարք առաջարկած էր կառավարութեան՝ շուտով Երեսփ. Ժողովին ներկայացնել մաքսային նոր սակացոյցը որ մեծ պաշտպանութիւն մը կ'ընծայէ երկրագործութեան։ Ֆոն Պիւլով կոմսը պատասխանեց թէ նոր սակացոյցը դաշնակցային Խորհուրդին պիտի ներկայացուի, որով պէտք է ժամանակ թողուլ իրեն և կատարեալ ազատութիւն տալ զայն քննելու համար։ Ֆոն Պիւլով կոմսը, սակայն, այդ ըսելէ ետքը՝ վախնալով որ իր ըսածէն կարելի է այնպէս հետեւցնել թէ կառավարութիւնը կ'ուզէ ժամանակ շահիլ, փութաց յարել թէ ծրագիրը պիտի պահէ՝ երկրագործական շահերը նպաստաւորելու և երկրագործական բերքերու ներածման տուրքին վրայ արդար յաւելում մը ընելու սկզբունքը։ Դաշնակցային Խորհուրդը և երկրագործներու կուսակից բոլոր լրագիրները կատարելապէս հաւանեցան Նախարարապետին այդ յայտարարութեանը։ Իրենց երկրագործական բերքերը Գերմանիա ղրկող երկիրներու լրագիրները ասկէ կը հետեւցնեն թէ պէտք չէ խաբուսիկ յոյսերով ժամանակ անցընել և թէ մեծ սխալ մը պիտի ըլլայ հաւատալ որ դաշնակցային Խորհուրդը տրամադիր ըլլայ հետեւիլ զգացումի նկատումներու։ Նախարարապետը իրաւ է որ «արդար յաւելման» վրայ խօսած է, բայց ատիկա լոկ մաքսապաշտ դրութիւն մըն է, դրութիւն մը որ, հակառակ ազատ փոխանակութեան պաշտպաններուն, Եւրոպայի ամէն կողմը, Հիւսիսային Ամերիկայի և նոյն իսկ Աւստրալիոյ մէջ կը տիրէ։ Աւստրալիոյ մէջ արդէն նոր Խորհրդարանին համար կատարուած երեսփոխանական ընտրութեանց մէջ մաքսապաշտ դրութեան կուսակիցները ստուար մեծամասնութիւն շահած են։

ԵՌԵԱԿ ԶԻՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Իտալիա պիտի նորոգէ՞.— Աւստրիոյ Հունգարիոյ պաշտօնական շրջանակներուն կարծիքը։

Վիեննա, 1 ապրիլ.— Աւստրիոյ ու Հունգարիոյ լրագիրները շահեկան յօդուածներ կը հրատարակեն այն խնդրին համար թէ Իտալիա ի՛նչ ընթացք պիտի հետեւի Եռեակ Զինակցութեան հանդէպ։ Բէսթէր Լոյտ կ'ըսէ թէ Պ. Ծանարտէլլի եթէ Պ. Քրիսպիի չափ կուսակից չէ Եռեակ Զինակցութեան, սակայն համոզուած է որ այդ դաշնակցութիւնը լաւագոյն երաշխաւորութիւնն է Իտալիոյ հողային ամբողջութեանը։ Իտալիա, այդ զինակցութիւնը նորոգելէ առաջ, գլխաւորաբար երաշխաւորութիւն պիտի պահանջէ առեւտրական դաշնագիրներու պաշտպանման համար։ Միւս կողմէ Բէսթէր Լոյտ կը յիշէ թէ Ֆոն Պիւլով կոմսը, քանի մը տարիներ, Հռոմի գերմանական դեսպան եղած է, հետեւաբար չի կարծուիր որ Գերմանիա այն տեսակ քաղաքականութիւն մը ընդունի, որուն արդիւնքը ըլլայ Իտալիան նետել Ֆրանսայի գիրկը։ Բրակայի Բոհէմիա լրագիրը կը կարծէ թէ Եռեակ Զինակցութենէն ամէնէն աւելի օգտուողը եղած է Գերմանիա, և թէ այդ կարգադրութիւնը Իտալիային աւելի Գերմանիոյ օգտակար է։ Չեխ լրագիրը կ'ըսէ թէ գերման միջավայրերու մէջ սա յոյսը կայ որ զինակցութեան աւարտումէն առաջ Իտալիոյ մէջ անոր նորոգումեանը աւելի նպաստաւոր դահլիճ մը իշխանութեան վրայ պիտի գտնուի։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

Մանճուրիոյ պայմանադրութիւնը.— Չին չուզեր ստորագրել.— Քուանկ Սու կայսեր հրամանագիրը.— Ռուսիոյ պատասխանը.— Մերժումը հաստատուած։

Բէքին, 1 ապրիլ.— Քուանկ Սու կայսրը Ռուսիոյ կայսեր ղրկեց իր պատասխանը՝ Մանճուրիոյ պայմանադրութեան նկատմամբ։ Կը յայտարարէ տասներկու յօդուածները բարեփոխել այն դաշնադրութեան՝ որուն համար Ռուսիա կը պահանջէ որ ստորագրէ, և որոնք չեն համապատասխաներ Մանճուրիոյ վրայ Չինու ունեցած վեհապետական իրաւունքներուն։ Չինու կայսրը կը պահանջէ որ չինական վարչութիւնը ամբողջ իր իշխանութիւններովը վերահաստատուի այդ նահանգներուն մէջ, ինչպէս կար ռուսական գրաւումէն առաջ։ Չինու կայսրը կը յարէ թէ Չին եթէ Մանճուրիոյ վրայ կորսնցնէ իր վեհապետական իրաւունքը, միւս տէրութիւններն ալ անոր հետեւանքով պիտի մղուէին նոյն ընթացքին մէջ գտնուիլ և գրաւել ուրիշ տեղեր, որով Չինու ամբողջութիւնը կարելի պիտի չըլլայ երկար ատեն պահպանել։ Հետեւաբար՝ Չինու կայսրը կը խնդրէ Նիքոլա Բ.էն վերադարձնել Մանճուրիան, և արդարութեամբ ու բարեացակամութեամբ գործել, որով ոչ միայն Չինու կայսրը, այլ անոր ամբողջ հպատակները երախտապարտ պիտի մնան։

Ուաշինկթըն.— Հոս լուր առնուեցաւ որ ռուս կառավարութիւնը շատ դժգոհ է Չինու մերժումէն, որով չուզեր ստորագրել Մանճուրիոյ պայմանադրութիւնը՝ միւս տէրութեանց կողմէ եղած բողոքներուն հետեւանքով։ Ռուսիա ծանուցեր է Չինու թէ, իր մերժումին վրայ եթէ պնդէ, երկու երկիրներուն դիւանագիտական յարաբերութիւնները պիտի խզուին։

Լոնտոն, 2 ապրիլ.— Թայմզ Մանճուրիոյ խնդրին համար սա հեռագիրը ստացած է Բէքինէն իր թղթակիցէն՝ Տօքթ. Մորիսընէն.— «Եանկ Զէի փոխարքաներուն ընթացքը վճռական ազդեցութիւն մը ունեցաւ Սի Նկան Ֆուի մէջ։ Լի-Հունկ-Ճանկ որ Չինու կայսեր հեռագրած էր, խնդրելով ետ առնել մերժումը, պատասխան ստացաւ թէ գաւառային գլխաւոր պաշտօնատարներուն միաձայն կարծիքին առջեւ արքունիքին որոշումը անդառնալի է և թէ պայմանադրութիւնը պիտի չստորագրուի։ Բանակցութիւնները, սակայն, մարտ 27ին տակաւին կը շարունակուէին Լի-Հունկ Ճանկի և Բէքինի ռուսական դեսպան Պ. տը Կիրսի միջեւ։ Պ. տը Կիրս հաւանած է նոր փոփոխութիւններու, բայց ատոնք միայն ձեւակերպութիւններ էին և անբաւական»։

ԹՐԱՆՍՎԱԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Զինուորական գործողութիւնները.— Ծանր տախտակ.— Հաճերը.— Խաղաղեցուցման [illegible]։

Քէյփթաուն, 1 ապրիլ.— Պաշտօնապէս կը հաստատուի այն զրոյցը թէ Տէվէթ պիտի տեսակցի Լուի Պոթա զօրավարին հետ։ Այս վերջինը ճախողութեան մէջ է Բիէթէրսպուրկի կողմը, ուր անգլիական զինուորները կը համախմբուին՝ վանելու Պոէրները իրենց գրաւած նպաստաւոր դիրքերէն։ Ապագան շատ յուսալից կը նկատուի։ Մինչեւ հիմա գերի բռնուած Պոէրներուն թիւն է 17,350։

Սթանտէրթըն.— Լուի Պոթա զօրավարը ճամբայ ելաւ միանալու Տէվէթ զօրավարին Վրէտի մէջ։

Քէյփթաուն.— Շիբէրի և Պուշի պոէր զօրախումբերը նորէն միացան Բուսվէլտի լեռներուն մէջ և բանակատեղեր հաստատեցին Բոմըլսպի և Զուրբորթի մէջ։ Անոնց յառաջապահները երէկ ճամբայ ելան դէպի Ռիչմընտ։ Պոէրները հեռացան Թարքասթատէն, և Կրին-Նէյի ճակատամարտէն ետքը Բրատտոքի կողմը անցան, որուն հիւսիսային կողմը կը գտնուէին մարտ 20ին։ Այդ Պոէրներուն յառաջապահները, մարտ 28ին, քանդեցին երկաթուղիի գիծերը՝ Ֆիշ-Ռիվըրի հիւսիսային կողմը։

Նաուբորթ, 30 մարտ.— Այն պոէր զօրախումբը՝ որ անգլիական զօրագունդերէն հալածուելով դէպի Զուրպերկ կը քաշուէր, և որուն համար կը կարծուէր թէ Քրուիցինկէրի հրամանատարութեանը տակ կը գտնուի, այսօր ընդհարում մը ունեցաւ անգլիացի Տրլլիլ գնդապետին հետացօտիէներուն հետ։ Պոէրները դէպի արեւելք քաշուեցան առանց կռուելու։ Նպաստաւոր ժամանակի մը սպասելու երեւոյթը ունէին զինքն հալածող անգլիական զօրագունդերուն ձեռքէն ազատելու և Օռանժը անցնելու համար. անոնց ձիերը ուժասպառ են։ Կ'ըսուի թէ Օռանժ գետակը քանի մը տեղերէն դիւրաւ կ'անցնուի։ Քանի մը օր առաջ, անգլիական շրջուն պահակախումբ մը պաշարուեցաւ Օրլօք-Սթրուիթի (Զուրբերկ) մէջ և պարտաւորուեցաւ անձնատուր ըլլալ, վասն զի թշնամին թիւով իրմէ շատ աւելի էր։ Անգլիացիներէն սպայ մը մեռաւ և հինգ զինուորներ վիրաւորուեցան։ Պոէրները թող տուին իրենց ձեռքը ինկած այդ Անգլիացիները, անոնց զէնքերը ու ռազմամթերքները առնելէ ետքը։

Քէյփթաուն, 1 ապրիլ.— Քաղաքապահ զինուորներէն պահանջուեցաւ ամիս մը ևս շարունակել իրենց ծառայութիւնը. Նոյնը պահանջուեցաւ նաեւ գաղթային պահպանութեան զինուորներէն։

—Պատըն-Փաուէլ զօրավարին յատուկ երկու հազար անգլիական զինուորներ հոս հասան։ Ապրիլի վերջերը Աւստրալիացի ու Քանատացի բազմաթիւ զինուորներ կը սպասուին։ Պատըն-Փաուէլ զօրավարին գլխաւոր բանակատեղը հաստատուած է Մոտտէրֆոնթէյնի մէջ։

—Բժշկապետ տօքթ. Կրէկորի կը յայտարարէ թէ պատուհասաւոր ժանտախտը հետզհետէ կը սաստկանայ։ Եւրոպացի մը և չորս բնիկներու դիակները գտան՝ նոյն հիւանդութենէն մեռած։ Եւրոպացիներէն այսօր երկու հոգի վարակուեցան և բնիկներէն ալ չորս։

—Ռանտ Մայնս Քորփորէյշընի ամբողջ պաշտօնէութիւնը վաղը Եոհաննէսպուրկ պիտի ուղեւորի։ Պատերազմին սկիզբէն ի վեր հոս հաստատուած գրասենեակները փակուելու վրայ են։ Այդ պարագայէն այնպէս կը նկատուի թէ Եոհաննէսպուրկի մէջ գործերը պիտի վերսկսին։

Լոնտոն.— Հարաւային Ափրիկէէն առնուած կարգ մը հեռագիրներ բաւական երգիծաբանական են և ուրիշներ ալ համեմատաբար և իրարու քով գալով միեւնոյն վիճակը ունին։ Այդ տեսութեամբ յիշենք երկու հեռագիրներ՝ որոնք Ռէօթէրի գործակալութեան կողմէ այսօր հաղորդուեցան Լոնտոնի լրագիրներուն։ Ահաւասիկ այդ հեռագիրները.

Սթանտէրթըն, 30 մարտ.— Մեր զինուորները կը մաքրեն երկիրը այն ամէն բաներէն՝ որոնք կրնան օգտակար ըլլալ Պոէրներուն։ Վերջերս ձեռք անցուած առարկաներուն մէջ կան բազմաթիւ կառքեր, երկրագործական գործիքներ և բամպալի հազարաւոր հակեր։ Բոլոր բերքերը փճացան։

Պիէթմորիցպուրկ, 30 մարտ.— Անգլիական իշխանութիւնները սքանչելի միջոցներ ձեռք կ'առնեն ամբողջ երկրին համար արջառներ և երկրագործական գործիքներ մատակարարելու։ Շատ տեղեր մթերանոցներ հաստատուեցան՝ Թրանսվալի և Օռանժի ագարակներուն տալու ինչ որ անհրաժեշտ է, աշխատութիւնները վերսկսելու համար։ Արդիւնքները լաւ պիտի ըլլան։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ռուսիոյ ներքին գործերը.— Ուսանողները բանակին մէջ.— Անգլիոյ թագուհիին ուղեւորութիւնը.— Մատակասքարի թագուհին.— Լա Հէյի Դեսպանախորհուրդին համար ծախսուած գումարը.— Ֆրանսական բանակը։

Կ'ըսուի թէ զօրավար Տրակոմիրով, պատերազմական նախարարին միջոցաւ յիշատակագիր մը ներկայացուցեր է Ռուսիոյ Ցարին, որուն մէջ կը բողոքէ ուսանողներու զինուորագրութեան դէմ։ Զօրավարը կ'ըսէ թէ բանակը պատժական հաստատութիւն մը չէ, և թէ զինուորական ծառայութեան գաղափարը իր նըպատակէն պիտի շեղի ձեռք առնուած այդ միջոցով։ Իրբեւ պատիժ զինուորագրուած ուսանողներուն թիւը 2046ի կը հասնի Քիէվի նահանգին մէջ միայն։ Ուրիշ զինուորական անձնաւորութիւններ ալ զօրավար Տրակոմիրովի պէս միեւնոյն երկիւղը կը յայտնեն, աւելցնելով թէ իրաց այդ նոր վիճակը կարգապահութիւնը պիտի խանգարէ և ընդվզող տարրեր պիտի աւելնան բանակին մէջ։

—Կը ծանուցուի թէ Անգլիոյ Ալեքսանտրա Թագուհին, որ այս պահուս Քոբէնհակ կը գտնուի, իր քրոջ Ռուսիոյ մայր-կայսրուհիին հետ, յառաջիկայ ամսուն վերջերը այցելութիւն պիտի տայ Գերմանիոյ Ֆրէտէրիք կայսրուհիին, Ֆրիտրիխսհոֆի մէջ։ Ալեքսանտրա Թագուհին Քոբէնհակէն Ֆրանքֆորթ պիտի ուղեւորի Տանիմարքայի Թագաւորին հետ, որ Վիսպատէնի ջերմուկները պիտի երթայ։ Օպսէրվըր Թերթին Բարիզի թղթակիցը լաւատեղեակ աղբիւրէ կ'իմանայ թէ Էտուարտ Թագաւորին Ֆրանսա ուղեւորութիւնը վերջնապէս որոշուած է, բայց Անգլիոյ Թագուհիին վերադարձէն առաջ տեղի պիտի չունենայ։

—Զրոյց շրջեցաւ թէ Մատակասքարի նախկին Թագուհին հեռացած է. նոյն իսկ կ'ըսուէր թէ ատիկա աւելի սիրային խնդրի մը համար էր։ Այդ զրոյցները հիմա կը հերքուին։ Ռանավալօ Թագուհին չէ հեռացած, այլ Ալժէրի մօտ իր սիրուն ամարանոցին մէջ կը բնակի, որ արմաւենիներով ու կանանչներով շրջապատուած է։ Սակայն Թագուհին գոհ չէ, որովհետեւ մինակ է և իր ծննդավայրին վրայ կը մտածէ։ Անցեալ տարի իր մտախռովութիւնը ցրուելու համար խնդրեց Բարիզի Արուեստահանդէսը այցելել, սակայն մերժուեցաւ իր առաջարկը։ Հիմա այնքան ձանձրացած է որ լուր հանեցին թէ փորձած է իր ամարանոցէն հեռանալու։

—Նիւ-Եորքի լրագիր մը յառաջ կը բերէ այն ծախքերը, զոր ըրած են Լա Հէյի Խաղաղութեան Դեսպանախորհուրդին մասնակցող տէրութիւնները։ Այդ ծախքերուն գումարը կը հասնի 99,000 ֆրանքի, որուն 8150 ֆր.ը Մ. Նահանգաց կը վերաբերի. Նոյնքան գումար մըն ալ ծախսած է Անգլիա։ Այդ առթիւ ամերիկեան լրագիրը դիտել կու տայ թէ անգլիերէն խօսող երկու մեծ ազգեր, որոնք 130,000,000 քաղաքակիրթ անձերէ կը բաղկանան, խաղաղութեան պահպանման համար ծախսած են 20,000 ֆր., մինչ պատերազմի համար այդ միեւնոյն ժամանակամիջոցի մէջ երեք միլիառ ֆր. ծախսած են Փիլիպպեանց և Հարաւային Ափրիկէի մէջ։ Նոյն լրագիրը դարձեալ կը հաշուէ թէ պատերազմի համար իւրաքանչիւր Ամերիկացի քսան ֆր. կ'իյնայ, մինչ խաղաղութեան համար մէկ սուին չորսհարիւրերորդ մասը։

—Ֆրանսական թերթ մը կը ծանուցանէ թէ խնդրոյ նիւթ եղած է աւելցնել ֆրանսական հեծելազօրքերուն և մասնաւորապէս հեծելագունդի պետերուն թիւը։ Այդ որոշման պատճառն է նմանօրինակ գործողութեան մը կատարումը Գերմանիոյ մէջ, ինչպէս կը յայտնէ Պէրլինի մէջ վերջերս եղած բանախօսութիւն մը, որուն եզրակացութիւնները հետեւեալներն են. «Հետեւակազօրքը շահեցաւ Սատովայի ճակատամարտը, թնդանօթաձիգները գունդը յաղթանակեց 1870-71 ֆրանքօ-պրուսիական պատերազմին մէջ։ Հեծելազօրքը ապագային զէնքն է, սա պատճառաւ որ ամենայն արագութեամբ կը կտրէ կ'անցնի հեռաւորութիւնները, առանց շատ վնասուելու թնդանօթաձգութենէ և կրնայ իր մտադրութիւնները ծածկել թշնամիէն»։

Ներքին Լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸՔԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համիտիէ մզկիթին մէջ, Վեհ. Սուլթանը կէսօրին նոյն մզկիթը գնաց փառաւոր հանդէսով և ուրբաթի աղօթքը կատարելէ ետքը կայս. պալատ վերադարձաւ։ Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին Գերմանիոյ, Ամերիկայի ու Սերպիոյ դեսպանները, Իտալիոյ դեսպանատան խորհրդականը, Անգլիոյ դեսպանատան զինուորական կցորդը, Կ. Պոլսոյ պուլկարական գործակատարը և եօթնասունի չափ հիւրեր։ Ներկաներէն ոմանք սենեկապետ Իլմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայս. մեծարանաց։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄ.— Երէկ, ուրբաթ, Սէլամլըքի արարողութենէն ետքը, Վեհ. Սուլթանին կողմէ շնորհուած արտօնութեամբ, Գերմանիոյ դեսպան Պարոն Մարշալ ֆոն Պիպէրշթայն Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու պատիւը ունենալով ոչ-պաշտօնապէս, Ն. Վեհափառութեան ներկայացուց Պավիէրայի Ժորժ իշխանը և գերմանացի ուրիշ բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ, որոնք Կ. Պոլիս եկած են զբօսական պտոյտի համար։

ԳԵՐՄԱՆԱՑԻ ԶԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ.— Բրինցէսին Վիքթորիա Լուիզէ զբօսանաւով մայրաքաղաքս եկած գերման զբօսաշրջիկները, որոնց մէջ կը գտնուին Պավիէրայի Ժորժ իշխանը իր հետեւորդներով, Պոհանօ դքսուհին՝ ծնեալ Շէօնպուրն, նախորդ Նախարարապետին որդին՝ Հոհէնլօէ Շիլլինկսֆիւրսթի Ֆիլիփ իշխանը, Հէնրի ֆոն Ռէօս իշխանը ու իշխանուհին և ուրիշ բարձրաստիճան անձնաւորութիւններ, երէկ ներկայ գտնուեցան Սէլամլըքի արարողութեան։ Վեհ. Սուլթանը իմանալով անոնց ներկայութիւնը, կայս. անձնական սպայակոյտին միւշիր Շաքիր փաշայի և սենեկապետ Իլմին պէյի միջոցաւ իր կայս. մեծարանքները հաղորդել տուաւ։ Գերմանացի հիւրերը պատուասիրուեցան սիկառէթով, թէյով և պիսքիթով։

ՀՈՒՆԳԱՐԱՑԻ դաշնակահար ու երգահան Պ. Պուծիքէյ-Կ'ըսէ Սէրվէք, երեքշաբթի իրիկուն պատիւ ունեցեր է նուագել Վեհ. Սուլթանին ներկայութեանը։ Ն. Վեհափառութիւնը իր բարձր գոհունակութիւնը յայտնելով, բարեհաճեր է երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան շնորհել անոր։

ՍՕՖԻԱՅԷՆ երկուշաբթի օրուան թուականով կը գրեն թէ Պուլկարիոյ պատերազմական նախարարին մէկ հրամանագիրը կը պատուիրէ գործօն ծառայութեան մէջ գտնուող զինուորական սպաներուն, չմասնակցիլ խռովարարներու, գիտնալով որ հակառակ պարագային անմիջապէս տուգանուին և պաշտօնանկ պիտի ըլլան։ Կ'ըսուի թէ այդ հրամանին անսաստող կարգ մը սպաներ արդէն ճամբուած են։ Քաղաքային վարչութիւնն ալ միեւնոյն միջոցները ձեռք պիտի առնէ։

ՄԱՔՍԱՅԻՆ վերատեսչութիւնը ծանոյց մաքսատանց գրասենիչներուն թէ պէտք է որոշեալ ժամերուն իրենց պաշտօնին գլուխը գտնուին, վասն զի հակառակ պարագային իրենց ամսաթոշակները պիտի զեղչուին օրականի հաշուով։

ՀԷԼԼԷՆԱԿԱՆ կառավարութիւնն ալ դադրեցուց մաքսային այն արտասովոր սակացոյցը որ կը գործադրուէր օսմ. երկիրներէն Յունաստան տարուած ապրանքներուն համար։ Ինչպէս յայտնի է, օսմ. կառավարութիւնն ալ միեւնոյնը ըրաւ Թուրքիա բերուած հելլենական ապրանքներուն համար, որոնցմէ հարիւրին ութ մաքս պիտի առնուի մինչեւ յուլիսի սկիզբը (Ն. Տ.)։

ԿԱՅՍ. ԳԹՈՒԹԻՒՆ.— Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ Պոլսոյ Աղսէքրայի կողմը Ֆողաճը Տէտէ Թաղին «Միւրշանը Թէրագգըյ» վարժարանին հոկողներէն Լէտհէմ Էֆ.ի կինը ծննդաբերութեան դժուարութիւն կը քաշէ, և թէ ամուսինը կարողութիւն չունի բժիշկ բերելու, հրամայեց որ տղոց յատուկ Համիտիէ հիւանդանոցին մասնագէտ բժիշկներէն մէկը ղրկուելով յարկ եղածը ի գործ դրուի։ Կայս. այդ Իրատէն գործադրուեցաւ։

—Ն. Վեհափառութիւնը իմանալով որ Բերայի հեռագրատան պաշտօնեաներէն Իպրահիմ Էֆ.ի կինը ծանր հիւանդ է, և թէ էրիկը անկարող է բժիշկ բերելու, հրամայեց որ աղքատ իսլամներու հիւանդանոցին վիրահատ Աճէմ Նուրէտտին պէյ հարկ եղած դարմանը ընէ։ Կայս. այդ Իրատէն գործադրուելով հիւանդին վիճակը բարւոքեցաւ։ Ընտանիքին բոլոր անդամները բարեմաղթութիւններ ըրին Վեհ. Սուլթանին համար։

ՄԱՀ ԱԼԻ ՌԻԶԱ ՓԱՇԱՅԻ.— Տէֆթէրխանէի վերատեսուչ Ալի Րիզա փաշա որ քսանըհինգ օրէ ի վեր հիւանդ էր, երէկ առտու մեռաւ Նշան Թաշիի իր ապարանքին մէջ։ Ցուղարկաւորութիւնը երէկ կատարուեցաւ մեծ հանդէսով և մարմինը Սկիւտար փոխադրուելով, իր կտակին համաձայն, թաղուեցաւ Գարաճա Ահմէտի գերեզմանատան մէջ։ Ալի Րիզա փաշա 66 տարեկան էր։ Վարած էր զանազան պաշտօններ, ի մէջ այլոց վարած է երկու անգամ կայս. պալատան առաջին քարտուղարութեան և յետոյ կայս. անձնական Գանձուն Նախարարութեան պաշտօնները։ Վերջին պաշտօնը՝ Տէֆթէրխանէի վերատեսչութիւնը՝ տասնըվեց տարիէ ի վեր կը վարէր։ Ունէր ականաւոր Օսմանիէ, առաջին կարգի Մէճիտիէ և ոսկի ու արծաթ Իմթիազի շքադրամ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ.— Կիրակի օրուան երկրաշարժի ցնցումը Պուքրէշի մէջ ալ բաւական զօրաւոր կերպով զգացուեր և յիսունըինը երկվայրկեան տեւեր է։ Գաւառական պաշտօնարանին դրան մուտքին մէջ գտնուած քարէ արձանը վար իյնալով, մեծ սանդուխին քանի մը աստիճանները կոտրեր է։ Ցնցումին ատեն ժողովուրդը եկեղեցիներուն մէջ գտնուելուն համար մեծ խուճապ մը տիրեր է։ Հեռագրական ու Թղթատարական պաշտօնարանին և ուրիշ մասնաւոր շէնքերու պատերը ճեղքուեր են։ Կէսօրէն մէկ ու կէս ժամ վերջը Պուքրէշի մէջ երկրաշարժի երկրորդ ցնցում մըն ալ զգացուեր է։

—Պուրկազի մէջ ալ կիրակի առտու սաստիկ ցնցում մը զգացուեր է, սակայն վնասակար հետեւանք մը չէ ունեցեր։ Միսուրի գիւղաքաղաքին մէջ երկու եկեղեցիներու գմբէթները փլեր են։

ՎԻՐԱԲՈՒԺԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ.— Ծանուցուեցաւ թէ ծովային Նախարարութեան գործարանին մէջ տեղակալ Իսմաէլ Էֆ.ի կողմէ շինուած վիրաբուժական գործիքները Վեհ. Սուլթանին մատուցուելով, Ն. Վեհափառութիւնը իր բարձր գոհունակութիւնը յայտնած և հրամայած է այդ գործիքները շնորհել տղոց յատուկ Համիտիէ հիւանդանոցին։ Արդ. նոյն գործիքներուն կատարելագործեալ վիճակը փորձով հաստատուելով, որոշուեր է հիւանդանոցներուն համար պէտք եղած վիրաբուժական գործիքները, փոխանակ Եւրոպայէն բերել տալու, ծովային Նախարարութեան գործարանին մէջ պատրաստել՝ Իսմաէլ Էֆ.ի հսկողութեամբ։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ նահանգին Էրթօղրուլ գաւառին Պոզօյուք գիւղաքաղաքին մէջ վերջերս հրդեհ ծագելով տասնըհինգ տուներ և երկու յարդանոցներ այրեր են։ Պիլէճիկէն մասնաւոր կառախումբերով ջրհան և այլն ղրկուեր է։ Գաւառին կառավարիչը հեռագրով հրաման տուեր է հարկ եղած օգնութիւնը ընել հրդեհէն վնասուողներուն։

ՍԻԹԷ ՏԸ ԲԵՐԱՅԻ ՇԷՆՔԸ.— Կ'ըսուի թէ Սիթէ տը Բերայի շէնքը որ Խրիստաքի Էֆ. Զողրաֆօսի ժառանգորդներուն սեփականութիւնն էր, իսլամ անձնաւորութեան մը կողմէ գնուեր է քառասունըվեց հազար ոսկիի։

ԻԶՄԻՐԻ Հրէաբնակ թաղին մէջ տուն մը սինակոկի վերածելու համար արտօնութիւն խնդրուած ըլլալով, պետական Խորհուրդին քաղաքային ճիւղը այդ մասին տեղեկագիր մը մատոյց Մեծ-Եպարքոսին։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՀԻՒՊԱՏՈՍՆԵՐ.— Կ. Պոլսոյ ռուսական ընդհանուր հիւպատոսարանին քարտուղար Պ. Մաքէէվ Էտիրնէի փոխ-հիւպատոս կարգուեցաւ։ Պաղտատի ռուսական ընդհանուր հիւպատոսարանին քարտուղար-թարգման Պ. Օվչէէնքօ նոյն պաշտօնով Պուշէր փոխադրուեցաւ, Տրապիզոնի հիւպատոսարանին քարտուղար-թարգման Պ. Նաումով Պաղտատ և Դամասկոսի հիւպատոսարանին քարտուղար Պ. Թուխոլքա ալ Կ. Պոլիս։ Կ. Պոլսոյ դեսպանատան կցորդ Պ. Բէթրով թարգման կարգուեցաւ Երուսաղէմի ընդհանուր հիւպատոսարանին։ Ռուսիոյ արտաքին գործոց Նախարարութեան պաշտօնեաներէն Պ. Պութքէվիչ, Կ. Պոլսոյ դեսպանատան կցորդ Պ. Բէթրիշչէվ և Երուսաղէմի ընդհանուր հիւպատոսարանին թարգման Պ. Պաշիլէվսքի հիւպատոսարանի քարտուղար կարգուեցան՝ առաջինը՝ Պիթոլի, երկրորդը՝ Խարբերդի և երրորդը՝ իր խնդրանքով, Աղեքսանդրիոյ։ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնեաներէն Պ. Պ. Բրոնթրոբով, Պոլիմենքի ու Խրիմի և Բէքինի ռուսական դեսպանատան կցորդ Պ. Պլէշէնքօ հիւպատոսարանի քարտուղար-թարգման կարգուեցան՝ առաջինը՝ Հալէպի, երկրորդը՝

Հալէպի, երրորդը՝ Նիւ-Ջուանկի և չորրորդն ալ Հան-Քօուի։ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնեաներէն Պ. Պ. Նիքոլաէվ ու Սավինով Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպանատան կցորդ կարգուեցան։

ԱՂԻ ՍԷՆՏԻՔԱ. — Ամերիկայի մէջ նոր սէնտիքա մը կազմուեցաւ աղի վրայ։ Աղերը իբրեւ նաւախիճ (սաֆրա) Ամերիկայէն Եւրոպա պիտի փոխադրուին, որով փոխադրութեան ծախք պիտի չըլլայ և այդ կերպով ամերիկեան աղը պիտի կրնայ մրցիլ եւրոպական աղին հետ։

ԹՈՔԱՏԻ երկրորդ. Այսդմա գիւղի երկրագործներէն երեսունըհինգ հոգիի չորս հազար հարիւր յիսուն ղրուշ փոխ պիտի տրուի՝ փոխադարձ երաշխաւորութեամբ։ Այդ կարգադրութեան պատճառը այն է թէ նոյն գիւղին բերքերը անցեալ տարի վնասուած էին։

ՄՈՒՇԻ միւֆթի վախճանեալ Հաճի Թայիբ էֆ.ի ընտանիքին հինգ հարիւր ղրուշի ամսաթոշակ մը պիտի յատկացուի։

ՍՈՖԻԱՅԷՆ կը գրեն թէ նախարարապետ Պ. Քարավէլով յայտարարած ըլլալով որ բնաւ պիտի չթոյլատրէ Սոֆրանիէֆի անդամներուն որ վարչական գործերու միջամտեն, այդ պատճառով անհամաձայնութիւն մը ծագեր է նախարարներուն միջեւ։ Պ. Քարավէլով ըսեր է նաեւ թէ երեսփոխաններու պահանջումներուն միայն Սոֆրանիէֆի մէջ պիտի պատասխանէ։

— Դատական նախարար Պ. Ռատէվ պարտաւորուեր է պաշտօնանկ ընել Սոֆիայի ընդհանուր դատախազի օգնական Պ. Աթոյնովը։

— Անցեալները Թաթար Բազարճըքի մէջ 70 տարեկան հարուստ կին մը և բնիկ Վլատինացի Իվանով անուն վաճառական մը սպաննուեր են անծանօթ անձերու կողմէ։ Ոստիկանութիւնը տակաւին չէ կրցած գտնել հեղինակները։

ՔԷՕՍԹԷՆՃԷԷՆ երէկ Կ. Պոլիս ժամանեցին տասնըհինգ անուոր վաթսուն խալամ գաղթականներ։

ՍԻԼԻՎՐԻԻ հեռագրատունը այրող անձերը, կ'ըսէ Իգդամ, ձերբակալուեր և նախնական քննութեանց տեղեկագիրներով յանձնուեր են դատական պաշտօնեաներուն։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ վարչութիւնը որոշեց քննիչ մը ղրկել՝ Միջերկրականի ու Կարմիր ծովի բոլոր մաքսանոցները և առողջապահական կայանները քննելու համար։

ՍՊԱՐԱՊԵՏԻ ԴՈՒՌԸ տեղեկանալով որ զանազան տեղեր զինուորագրութիւնը օրէնքին տրամադրութեանց համաձայն չի կատարուիր, գրեց ձեռնհաս պաշտօնատանն որ հրահանգ ղրկուի ամէն կողմ՝ այդ կարգի անկանոնութիւնները արգիլելու համար։ Ձեռնհաս պաշտօնատանն ալ հարկ եղած հրահանգը ղրկեց որոնց որ անկ է։

ԿԱՅՍ. ԹԱՆԳԱՐԱՆԻՆ գրադարանապետ Միսիթաքիլիս էֆ. նոյն թանգարանը գտնուած արաբերէն, պարսկերէն ու թուրքերէն հազուագիւտ գիրքերու մէկ ցուցակը պատրաստելու ձեռնարկած է։

ՊՈԼՍՈՅ ապահովութեան Սնտուկին վարչութիւնը աւանդ ձգուած կալուածներու վաճառումը դիւրացնելու համար կարգ մը միջոցներ որոշեց և առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան տեղեկագրեց, ուրկէ այդ մասին հրամաններ ստացաւ։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ.— Պետական Խորհուրդը հաւանութիւն յայտնեց նոր ծրագրի մը որ կ'առաջարկէ Կ. Պոլսոյ ապահովագրական օտար Ընկերութեանց և ժողովրդեան միջեւ փոխանակուած պայմանագրութիւնները կայս. կառավարութեան կողմէ վաւերացնել՝ յարմար տուրքի մը փոխարէն։

ԴԱՏՐԴԻՒՂԻ մէջ աղջի գիշերը պատահած հրդեհին համար Հագիգաթ կ'ըսէ թէ դիտմամբ ձգուած ըլլալով, ոստիկանութիւնը քննութեան ձեռնարկած է։ Ինչպէս յայտնի է, այրած շէնքը ոգելից ըմպելիներու գործարան մըն էր՝ երկու Հելլէնացիներու կողմէ վարձուած։

ԳՈՆԵԱՅԻ անգլիական հիւպատոս Պ. Բէօն երէկ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ։

ՄԻՒՆԻՐ ՊԷՅ. — Հեռագիրը ինչպէս երէկ ծանոյց. Բարիզի օսմ. դեսպան Միւնիր պէյ որ միանգամայն Պէրնի դեսպան կարգուած է, իր յանձնարարագիրները մատոյց Զուիցերիոյ Հանրապետութեան Նախագահին։ Այդ առթիւ թէ՛ նախագահին և թէ օսմ. դեսպանին միջեւ բանախօսութիւններ արտասանուեցան՝ երկու տէրութեանց միջեւ տիրող բարեկամական յարաբերութիւններուն վրայ։ Միւնիր պէյ այցելութիւն տուաւ նաեւ Զուիցերիոյ նախարարներուն և Պէրնի օտար դեսպաններուն։ Միւնիր պէյ քանի մը օրէն Բարիզ պիտի դառնայ։ Դեսպանատան գործերը պիտի վարէ խորհրդական Բաղըպ պէյ։

ԱՐՂԸՆԻԻ պղինձի հանքերը աւելի նոր դրութեամբ շահագործելու, նոր գործիքներ գնելու և դրամագլուխը աւելցնելու մասին պետական Խորհուրդին կողմէ տրուած որոշումը տեղեկագրուեցաւ Մեծ-Եպարքոսին։ Նոր դրութեամբ գառարաններ ալ պիտի հաստատուին. վերջապէս Արղընիի հանքը այն տեսակ վիճակի մը պիտի վերածուի, ուրկէ կարելի ըլլայ տարեկան հարիւր հազար ոսկիի հասոյթ մը ձեռք բերել ելմտական գանձուն համար։ Ինչպէս ծանուցինք, նոյն հանքին հարստաբանէտ կարգուած է Պարգեւ էֆ. Մարկոսեան։

ԵԷՆԻ ՊԱՂՉԷԻ աղքատներու հիւանդանոցը ընդարձակուելով ախտաբանական ճիւղ մը պիտի հաստատուի նոր դրութեամբ։

ՊԵՏԱԿԱՆ բարձրագոյն վարժարանի դասախօսութիւնները որոնք Պայրամի առթիւ դադրած էին, այսօր նորէն սկսան։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ առողջապահական կացութիւնը, կ'ըսէ Թանիտոռմոս, վերջին քանի մը շաբաթներուն մէջ գոհացուցիչ չէ և մահերու թիւը կ'աւելնայ։ Այդ առթիւ վիճաբանութիւններ կատարուեցան բժշկական ժողովին վերջին նիստին մէջ։ Կ. Պոլսոյ մէջ ինֆլուէնցա կը տիրէ։ Թանիտոռմոս կը յանձնարարէ ժողովուրդին ուշադրութիւն ընել առողջապահական կանոններուն և թաղապետական պաշտօնեաներուն հսկել՝ հանրային մաքրութեան։

ՊԱՐՍԻՑ ՇԱՀԸ Առիւծ և Արեւ պատուանշանին երկրորդ աստիճանը տուաւ Ցունաց Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Խրիսոսթոմոսի։

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ դեսպանը, աղջի օրը, այցելութիւն տուաւ Աւստրիոյ դեսպանին։

ՃԵՂԾ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆԵՐ. — Հագիգաթ կ'իմանայ թէ Բոլուի նախնական դատարանին հարցաքննիչ դատաւոր-անդամ Մէհմէտ Ռաիֆ էֆ.ի պաշտօնավարութեանը դէմ բողոքուած ըլլալով քննութիւն պիտի կատարուի։

ԳՈՒՄԳԱՊՈՒԻ Արզալզատէ փողոցին մէջ, երէկ, խանութճի Պօղոսի խանութէն հրդեհ ծագելով քիչ մը տեղ այրելէ ետքը կարելի եղաւ մարել։

ԿՈՍՔԱՅԻ կողմը, երէկ, Խալիլ անուն Պարսիկ մը ձիով գացած ատեն վար ինկաւ ու վիրաւորուեցաւ։

ՊՈԼՍՈՅ Խօրիւճիլէրի բաղնիքին մէջ, երէկ, Այիշէ անուն սեւամորթ կին մը յանկարծամահ եղաւ։

ԳԱՍԸՄ ՓԱՇԱՅԻ ՈՃԻՐԸ. — Ոստիկանութիւնը քննութիւնները առաջ կը տանի Գասըմ Փաշայի կողմը մեռած գտնուած Իպրահիմ անուն անձին սպաննուելու պարագային վրայ։ Այդ անձը չորեքշաբթի օրը քանի մը ընկերներով Քեաղըթխանէ գացեր է. իրիկուան ալ ատոնք Թաշ Թարլա անուն տեղը գացեր են երկու անպարկեշտ կիներու հետ։ Գինովութեան հետեւանքով կռիւ մը ծագելով Իպրահիմ սպաննուեր է. դիակը քաշքշուելով մինչեւ ձորի մը մէջ տարուեր է։ Ոստիկանութիւնը ձերբակալեց Ամասիալը Ալի, Պարթընլը Հասան, Պոլըլը Մէհմէտ, Թաշքէօփրիւլի Մէհմէտ ու Հասան անուն անձերը և ուրիշ վեց հոգի։ Ատոնցմէ Ալի կատարելապէս խոստովանեցաւ գործուած ոճիրը։ Կռիւին ատեն երկու հոգի ալ վիրաւորուեր են։ Անպարկեշտ երկու կիներն ալ կը փնտռուին։

ԹՈՓԳԱՊՈՒԻ կողմը, երէկ, Իրֆան անուն 13 տարեկան տղայ մը ձիով գացած ատեն, տասնըմէկ տարեկան Էմինէ անուն աղջիկ մը տապալեց որ թեթեւ վիրաւորուեցաւ։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ.—Հանր. Պարտքի Վարչութիւնը կը ծանուցանէ Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանը մտնել փափաքողներուն թէ՝ այդ հաստատութեան վերաբացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ 4/17 ապրիլ 1901, չորեքշաբթի օրը։ Առանց կրօնի և ազգի խտրութեան ամէն ոք կրնայ ընդունուիլ, հետեւեալ պայմաններով — Ընտրելիները պարտին առ նուազն 18 տարեկան ըլլալ։ Այդ տարիքէն վար եղողները չեն կրնար ընդունուիլ։ Ընտրելիները հետեւեալ խնդիրներուն մասին մուտքի քննութեան պիտի ենթարկուին.— Ա. Թուաբանութիւն և Բ. Երկրին մէջ խօսուած լեզուներէն մին գրել կարդալ։ Քննութիւնները թուրքերէն լեզուով պիտի կատարուին։ Հաստատութիւնը ընդունելիք աշակերտներուն թիւը 30ի որոշուած ըլլալով, ատոնք պիտի ընդունուին ընտրելիներուն մուտքի քննութեանց պահուն շահած թիւերուն առաջնութեան կարգով։ Հետեւաբար ընտրելիները պէտք է որոշուած թուականէն առաջ իրենց խնդրագիրները ներկայացընեն Պրուսայի շերամաբուծական վարժարանին Տնօրէնին, և բացման օրը ներկայանան անձամբ, իրենց հետ ունենալով ծննդեան և բարի վարքի վկայագիրները։ Երկրորդ տարուան աշակերտներն ալ պարտին ներկայ գտնուիլ վարժարանին բացումին, 1901 ապրիլ 4/27ին։

7/20 մարտ 1901 4—12

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԸՆԿ.

ՎԵՑԵՐՈՐԴ ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ
Ապրիլ 8, երկուշաբթի գիշեր, ժամ 9 1/4ին

ՅԱՅՏԱԳԻՐԸ

ՊԷԹՈՎԸՆ	Սեմֆօնի ան իւր մինեօր	
Ս. ՍԱՆՍ	Լա ժօնես տ'Էրքիւլ	
ԿԻՐՕ	Քառնավալ	
ՊՈԷԼՄԱՆ	Մընիւէ	
. . . .	Լէ զ'Ալմէ	
ՎԷՊԷՐ	Ուվէրդիւր	2—4

Ազգային Լուրեր

Թիֆլիսէն հետեւեալը կը հաղորդեն մեզ.— «Շուշու թեմակալ առաջնորդ Գառնակերեան եպիսկոպոսը հրաժարական է տուել իր պաշտօնից։ Նա ցանկութիւն է յայտնում որ իրեն յանձնուի Շամախու թեմի առաջնորդութիւնը։

⁂

Բագուէն կը գրեն թէ Շամախու Կոնսիստորիայի հրամանով, տեղիս Ներսէս քահանայ Տէր Կարապետեանը դատ էր բացել Շամախեցի Եղբ. Բոչարեանների դէմ՝ որոնք մերժում էին յիշեալ հաստատութեանը հասանելիք 1000 ր. վճարելու։ Փետր. 19ին Բագուի նահանգական դատարանը վճռեց այդ դատը յօգուտ Կոնսիստորիայի։

⁂

Փետր. 28ին, Թիֆլիսից Երեւան է մեկնում Եղիշէ վարդ. Մուրադեան ներկայ լինելու համար Կարսի եկեղեցական նոր շինութեան վերաբերմամբ կայանալիք դատին, որը լինելու է Երեւանի նահանգական դատարանում մարտ 9ին։ Ինչպէս յայտնի է, Կովկասի ուսումնարանական վարչութիւնը այդ շինութիւնը գրաւել է իբրեւ Կարսի եկեղեցական-ծխական ուսումնարանի սեփականութիւն։

⁂

Գանձակէն կը գրեն.—Կիրակի, փետր. 25ին, հանդիսաւոր կերպով օրհնեցին տեղիս քաղաքային դպրոցի հիմքը։ Ներկայ էին նահանգապետը, քաղաքագլուխը, Ռուսաց հոգեւորականութիւնը և տեղիս Անանիա եպիսկոպոսը։ Հանդէսին մասնակցում էին նաև ուսումնարանի աշակերտներ, աշակերտական երաժշտական խումբով։

⁂

Այս օրերս Թիֆլիսում վերաբացուած Մարիամեան Յովնանեան աղջկանց դպրոցում չորս հարիւրից աւելի խնդրատուներից ընդունուած է մի միայն 210 հոգի։ Մնացածները մերժուած են տեղ չլինելուն պատճառով։ Լսում ենք որ սեպտեմբերին նոր ընդունելութիւններ չեն լինել։

⁂

Թիֆլիսի քաղաքագլուխ՝ Պ. Եւանգուլեանը հետեւեալ հեռագիրն է ուղղել լուսաւորութեան Պ. Մինիստրին, «Թիֆլիսի Միքայէլեան արհեստագիտական դպրոցի վերակազմութեան մասին Կովկասի ուսումնարանական շրջանի կառավարչին ուղղուած՝ ձերդ բարձր գերազանցութեան առաջարկի պատճառով քաղաքային խորհուրդը իր յունուար 22ի նիստին որոշեց. 1. աշակերտների, ըստ իրենց մայրենի լեզուի, երեք բաժանմունքների բաժանումը վերացնելուն վերաբերեալ առաջարկը ընդունել ի կատար ածելու համար, վերացումը սկսելով 1901–1902 դպրոցական տարուց և վերջացնել երեք տարուայ ընթացքում, ըստ թուի առաջին երեք դասարանների, որոնց մէջ մի քանի առարկաների դասաւանդումը կատարվում է մայրենի լեզուով։ 2. Թիֆլիսի նահանգի ժողովրդական դպրոցների վեսատեսչի կարգադրութիւնը, որով սոյն յունուարի 15ին արհեստագիտական դպրոցի երեք բաժանմունքների աշակերտները միացուած են մի բաժանմունքի մէջ՝ ճանաչել անկանոն իբրեւ ձերդ բարձր գերազանցութեան կարգադրութեանը անհամաձայն և դպրոցի մանկավարժական շահերը խանգարող միջոց և յանձնարարելով քաղաքագլխին, այս առթիւ բողոք տալ ձերդ բարձր գերազանցութեան. և 3. Որովհետեւ Թիֆլիսի նահանգի ժողովրդական դպրոցների վերատեսչութիւնը, չսպասելով այս բանի մասին քաղաքային խորհրդի որոշմանը և հակառակ լուսաւորութեան մինիստրութեան առաջարկին, իր իշխանութեամբ վերացրեց արհեստագիտական դպրոցի բաժանմունքները սոյն յունուարի 15ից, ուստի լիազօրութիւն տալ քաղաքագլխին բողոքը տալուց առաջ, հեռագրով յայտնել ի գիտութիւն ձերդ բարձր գերազանցութեան վերոյիշեալը, յարգանօք խնդրելով որ փոխէք եղած կարգադրութիւնը, մինչեւ որ լուծում տաք քաղաքային ինքնավարութեան բողոքին։ Այս բանը ներկայացնում եմ ձերդ բարձր գերազանցութեան բարեհայեցողութեանը»։

—Ուսումնական Խորհուրդը երէկ գումարուելով Ղալաթիա, հետեւեալ որոշումները տուաւ.— 1. Վերստին զբաղեցաւ մայրաքաղաքիս ազգային ուսուցչաց կենաց ապահովագրութեան խնդրով, և այս մասին խորհրդակցութիւններ ունեցաւ Ռոսիա և Հօնկրուա ապահովագրական ընկերութեանց ներկայացուցիչներուն հետ։ —2. Նպաստի Սնտուկի կանոնագրին մինչեւ 23րդ յօդուածը կարդալէ և ընդունելէ յետոյ, շարունակութիւնը թողուց յաջորդ նստին։ — 3. Մայրաքաղաքիս ազգային վարժարանաց քառամսեայ տեղեկագրերը, բայցի երկուքէ, որոնց յապաղման պատճառը ծանուցուած էր, ամբողջովին ներկայացած ըլլալով, որոշուեցաւ յաջորդ նստին մէջ քննութեան առնել զայն, և ըստ այնմ հրահանգ տալ նոյն վարժարանաց տնօրէններուն և աւագ ուսուցիչներուն։ — 4. Պարտիզակէն Տքթ. Ստեփանեան էֆ. իր պատրաստած «Մանչերու թշնամին» անուն գրքէն 200 օրինակ Խորհրդոյ տրամադրութեան տակ դրած ըլլալով, զանոնք գաւառի աղքատ վարժարանները ղրկելու համար տնօրինութիւններ ըրաւ։ —5. Ի նպաստ ազգային բազմաշխատ ուսուցիչ Գաբրիէլ էֆ. Ներշապուհի կատարած նուիրահաւաքութեան հաշիւը ներկայացուած ըլլալով Խորհուրդը պատշաճ տեսաւ շնորհակալութեան գիր գրել Սիմոնեան Խնդիր և Աւետիսեան Բարսեղ էֆէնտիներու, որոնք բարեհաճած էին գլուխ կանգնիլ այդ նուիրահաւաքութեան գործին։ —6. Նիկոէի ազգային վարժարանի նախորդ ուսուցիչ Տիգրան էֆէնտի Ցարութիւնեանի պահանջից խնդրոյ մասին լսել յետոյ տեղւոյն Թաղ. Խորհրդոյ բացատրութեան գիրը, արդարացի գտաւ զայն և հաստատեց։ Զբաղեցաւ նաեւ կրթական մասնաւոր խնդիրներով։

—Բարիզի հայ մատրան շինութեան համար՝ Շան զ'Էլիզէի կողմը 70,000 ֆրանք արժողութեամբ յարմար գետին մը գնուեր է։

— Նիկոմիդիոյ Առաջնորդ Տ. Ստեփաննոս Սրբազան՝ որ վիճակային գործերու կարգադրութեան համար ժամանակէ մը ի վեր Պոլիս կը գտնուէր, տօնական օրերու առթիւ իր վիճակը վերադարձաւ։

— Ռոտոսթոյի Առաջնորդ Տ. Ներսէս եպիսկոպոս Ասլանեան իր պաշտօնին վերաբերեալ Պէրաթը ստացած ըլլալով, այսօր կամ երկուշաբթի կ'ուղեւորի իր նոր պաշտօնատեղին։

ԱԶԴ
ԻԶՄԻՐԻ ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

Ազգային Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնս ի նկատի առնելով հաստատութեանս դրամական անձուկ վիճակը, ներկայիս կը փութայ ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ՝ այսուհետեւ մի միայն հիւանդներ պիտի ընդունի հաստատութեանս մէջ—բժշկաց կողմէ վկայեալ—։ Հետեւաբար յիմար, ապուշ, ծեր և անկեալ բոլորովին անընդունելի են։

Ի դիմաց Ազգ. Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան։

Ատենադպիր
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ի. ՔԱՐԱՋԵԱՆ

Ատենապետ
ՆՇԱՆ ՀԱՐԵՆՑ

ՄԱՍԻՍ
ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ
ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՄԱՍԻՍ Գրական և Քաղաքական Շաբաթաթերթի Բ. տարեշրջանի 12րդ թիւը հրապարակ ելաւ այս առտու հետեւեալ շահեկան բովանդակութեամբ.

Ծաղկազարդի յիշատակ մը՝ գրական կեանք. Տ. Ա. — Բանաստեղծութիւններ. Տխուր երաժշտութիւն. ՎԱՀԱՆ ՄԱԼԷԶԵԱՆ. Քերթողը. ԱՐՏ. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ։— Աղջկանց Նամակատուփը. ԱՐՄԻՆԷ։ — Բանասիրական. Աղաւաղեալ բառեր. ՅՈՎՀ. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ։ — Ծաղկազարդի հանդէս մը (Երուսաղէմի յիշատակներ). Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ։—Աղաւնիները (Նորավէպ) Թարգմ. գերմաներէնէ Օր. ՖԼՕՐԱ։ — «Մասիսի» Յուշատետրը։

ՄԱՍԻՍի տարեկան բաժանորդագինն է Կ. Պոլսոյ համար ՔԱՌՍՈՒՆ ղրշ. եւ գաւառներուն համար ՅԻՍՈՒՆ ղրշ.։ Արտասահման 12 ֆրանք կամ 5 րուպլի։ Խմբագրութեան կեդրոնն է Ղալաթիա, Նորատունկեան Խան, թիւ 13։

Հեռագիր Այսօրուան

(Աժանս դը Քոնսթանթինոբլ)

ՌՈՒՍԻՈՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ

ԹՈՒԼՈՆ, 5 ապրիլ.— Ռուսական նաւատորմը, Պիրիլէվ ծովակալին հրամանատարութեամբ, մեկնեցաւ Թուլոնի նաւահանգիստէն։

ՄԱՆՉՈՒՐԻԱ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ռուսիոյ պաշտօնաթերթը հրատարակեց տէրութեանց և Չինու միջեւ կատարուած բանակցութեանց պատմութիւնը։ Այդ պաշտօնական հրատարակութեան մէջ ըսուած է ի մէջ այլոց որ Մանչուրիոյ մասին Ռուսիոյ և Չինու միջեւ կարգադրութիւնը պատրաստուած է՝ մի միայն հոն բարեկարգութիւնը վերահաստատելու և յետոյ պարպելու համար։ Սակայն այդ կարգադրութեան վերջնական կնքմանը, դժբաղդաբար, մինչեւ հիմա արգելք եղան սխալ ու չարամիտ զրոյցներ որոնք հրապարակ հանուեցան Ռուսիոյ ճշմարիտ մտադրութիւններուն վրայ։ Մանչուրիան վերջնապէս Չինու պիտի վերադարձուի այն ատեն, երբ սովորական կացութիւնը հոն վերահաստատուի։ Առ այժմ Ռուսիա կը պահէ ներկայ կացութիւնը Մանչուրիոյ մէջ։

Պ. ՎԱԼՏԷՔ-ՌՈՒՍՕ

ԲԱՐԻԶ.— Պ. Վալտէք-Ռուսոյի վիճակը զգալապէս բարւոքեցաւ։ Այտուցը շատ պզտիկցած է։

ՌՈՒՄԱՆԻԱ

ՊՈՒՔՐԷՇ.— Ռումանիոյ թագաւորը հրամայեց որ պետութեան պաշտօնատարներուն ամսաթոշակներուն համար գործածուած զեղչը, իր թոշակին նկատմամբ ալ գործադրուի։ Ասիկէ գոյանալիք խնայողութիւնները պիտի յատկանան տէրութեան գանձուն։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԲԱՐԻԶ.— Մաթէն կը հրատարակէ իր թղթակցին մէկ տեսակցութիւնը Քրիւկէր նախագահին հետ։ Պ. Քրիւկէր ըսեր է.— «Անգլիացիները եթէ բուն իսկ իրենց շահը ըմբռնէին, պիտի տային մեր ուզած անկախութիւնը, վասն զի այդ պարագային պատրաստ պիտի ըլլայինք մեծ զիջողութիւններ և զոհողութիւններ ընել։ Այն ատեն խաղաղութիւն ընդ միշտ ապահովուած պիտի ըլլար։»

(Աժանս Նասիոնալ)

ՀՐԴԵՀ ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ, 5 ապրիլ.— Փողերանոցը հրոյ ճարակ եղաւ։

ՉԻՆՈՒ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ.— Բէքինէն կը հեռագրեն թէ Լի-Հունկ-Չանկ որ ոյժ տուաւ Ռուսիոյ պահանջումներուն, շնորհազուրկ եղած է։

ՊԵՐԼԻՆ.— Վալտէրսէ մարէշալը, հեռագիր մը ուղղելով Գերմանիոյ կայսեր, պահանջեց փութացնել հաշտութեան բանակցութիւնները, որպէս զի ետ կանչուին միջազգային զինուորները, որոնց միջեւ ծանր անհամաձայնութիւններէ կը վախցուի։

ԲԱՐԻԶ.— Բեդերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ Ռուսիա նոր վերջնագիր մը ուղղեր է Չինու, սպառնալով քաշուիլ տէրութեանց համաձայնութենէն, եթէ Մանչուրիոյ պայմանագրութիւնը չստորագրուի։

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՒ ԱՐԿԱԾ

ՄԱՏՐԻՏ.— Բաբէզ Մատրիտ ճեպընթաց կառախումբը գծէն ելաւ։ Երկու ուղեւորներ մեռան և վեց հոգի ալ ծանրապէս վիրաւորուեցան։

ԹՐԱՆՍՎԱԼ

ԼՈՆՏՈՆ — Բրէթորիայէն կը հեռագրեն թէ Պօթա զօրավարին ընդունած ռազմական նոր ծրագիրն է միշտ նեղել Լորտ Քիչնէրը և քանդել երկաթուղիի գիծերը։

ՍԱԿԱՐԱՆ

Երկուշաբթի, Լատինաց Ս. Զատկի երկրորդ օրը ըլլալով Ղալաթիոյ Սակարանը գոց պիտի մնայ։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քօնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	25	28
Ամէնէն բարձր գին	»	25	28
Ամէնէն վար գին	»	25	24
Ռումէլի Երկթ. գոց.	Ֆր.	113	—
Ամէնէն բարձր գին	»	113	25
Ամէնէն վար գին	»	112	57

ԲԱՑՈՒՄ 24 Մարտ

Օսմ. Քօնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	25	32
Ռումէլի Երկաթուղի	Ֆր.	113	62
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		14	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քռէտի Ժէնէրալ ՕՍՄ.		1	06
Սոս. Օթ. Շանժ է Վալէօռ		6	13
Օսմ. Ապահ. Ընկ.		4	02
Թրամուէյի բաժնեթ.		6	25
» ժուիսանս		191	—
« պարտաթ.		460	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		450	—
Թքանավոլ		90	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	17 1/2
» » » չէք	»	110	15
Բարիզ » »	Ֆր.	23	93
» » » չէք	»	23	86
Պէրլին անտակաս չէք	Մարք	18	49
Վիեննա չէք	Ֆիոր.	21	75

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	27
Անգլիական ոսկի	»	110	10
Բօլ Էմբէրիալ	»	91	—
Քրիմէց	»	52	08
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	10
Մէթալիք	»	98	—
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	58

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԲԱՐԻԶ 5 Ապրիլ

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		101	40
» » 3 1/2 %		102	90
Օսմ. Ռանթ. սէրի Դ.) բաց.	Ղրշ.	24	—
) գոց.	»	23	95
» » » Բ.	»	—	—
« « « Գ.	»	27	37
Օսմ. Պայս. Պանքա	Ֆր.	322	—
Օսմանիէ	»	465	50
Ռումէլի Երկաթուղի	»	114	75
Օսմ. Մաքսատուն	»	—	—
Օսմ. Ռէժի	»	329	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %		495	—
Քռէտի Լիօնէ		1048	—
Իտալական Ռանթ	»	95	95
Սպանիական արտաքին	»	73	55
Թքանավոլ	»	—	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	175
[illegible]	»	8	—

ԼՈՆՏՈՆ. 5 Ապրիլ

Անգլիական Քօնսոլիտէ	95	81
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.	48	25
Օսմանեան Ռանթ սէրի Գ. բաց.	26	—
Օսմանեան Ռանթ սէրի Գ. գոց.	23	12
Օսմանեան Պանքա	11	75

Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	83	50
» Մօնօբօլ	43	50
[illegible] 1888	81	—
Էժիբթիէն իւնիֆիէ	106	37
Տօմէնիալ	165	—
Թրանսվալ	3	56
[illegible] երկաթուղի	11	75
Փոխառութիւն	25	370

ՎԻԵՆՆԱ, 5 Ապրիլ

Թղթադ. Լոնտոնի վրայ	»	240	30
Ռումէլիի երկաթուղի	»	107	50
Օսմ. Ռէժի		291	—

ՊԷՐԼԻՆ, 5 Ապրիլ

Ռուպլը	»	216	—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	112	90
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	—	—
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	»	20	230

ՊՐՈՒՍԷԼ, 5 Ապրիլ

Օսմ. Քօնս. սէրի Դ.	23	45
Ռումէլիի երկաթուղի	115	50

ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆՆԵՐ
ԱՄԷՆԷՆ ԱԼ ԴԻՄԵՑԷՔ
Ղալաթիա, Մեծ Միլլեթ Խան, Ա. յարկ, թիւ 16
Ուր հասած են գարնան վերջին նորաձեւութիւնները

Սոյն վաճառատունը որ կարող տնօրէնի մը շնորհիւ ամէն տեսակ ապրանքներու ճոխ և կատարեալ մթերք մը ունի, այս օրերս ստացած է գարնան բոլոր նորաձեւութիւնները, և հետզհետէ ամէն օր ալ կը հասնին նոր ապրանքներ։ Կիներու և աղջիկներու համար ժաքէթներ, բէլըրիններ, պլուզներ և միջնազգեստներ, տղոց համար զգեստներ և բարտըսիւներ, այրերու և կիներու համար ամէն տեսակ ճերմակեղէններ և ուրիշ շատ մը ապրանքներ կը ծախուին անմրցելի գիներով։ Սոյն վաճառատունը ամէն օր բաց է մինչեւ ժամ 6 (Ը. Ե.) ինչպէս նաեւ կիրակի օրերը։ 10—12

ՏՔԹ. ՋԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆ
ՄԱՆԿԱԲԱՐՁ, ԿՆԱԽՏԱԲՈՅԺ ԵՒ ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՋՂԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Կը դարմանէ ամէն տեսակ ներքին հիւանդութիւն, և ի մասնաւորի ջղային, նաեւ կանանց բոլոր հիւանդութիւնները։ Ելեկտրականութեամբ կը դարմանէ ջղային և գործարանաւորական հիւանդութիւններ՝ կատարելագործեալ մեթոտներով։ Կը կատարէ ախտաճանաչութիւն Ռէօնթկէնեան Բ. ճառագայթներով, որ դրապէս կը ցուցնէ (Radioscopie) ի՛նչ որ աչքով անտեսանելի և սովորական քննութեամբ անհասկնալի է։ Ոսկրներու և ներքին գործարանաց հիւանդութիւններ մարմնոյ մէջ գտնուած դրամ, ասեղ, կապար, կամ ներսը գոյացած քար, ուռեց., ստամոքսի, աղիքներու, երիկամանց, սրտի և թոքերու հիւանդութիւնները, և թոքախտ իր բոլոր աստիճաններուն մէջ, մինչեւ իսկ վարակուելէ առաջ թոքերուն տրամադրութիւնը։ Ի պահանջել հարկին, սոյն հիւանդութեանց լուսանկարը հանելով (Radiographie) երբ հաստատուն փաստ հիւանդին կը յանձնուի։ Հիւանդ կ'ընդունի կէս օրէ վերջ Բերա Մէքթէպ-Չայըրը փողոց, 29 թիւ իր տունը։

Եշ. Նոյն ժամերուն ձրի։ Պոլսոյ կողմի յաճախորդաց համար Բշ. և Ուր. կէս օրէ առաջ կը գտնուի Գում Գաբու Սուլթերազի փողոց, թիւ 9 տունը։
609 29—30

ԲԱՐԻԶԵԱՆ ԿՕՇԻԿՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ԳԱՐԼՕ ԱՀՆԱՄԵԱՆ
ՀԱՅ ԿՕՇԿԱԿԱՐ

ՎԵՐՋԻՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓՈՒ ՎՐԱՅ
ԱՐԱՆՑ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ՀԱՄԱՐ
Նաեւ կաղերու համար պատրաստուած
Կալաթա, Վոյվոտա փողոց, թիւ 103

ՍԹԱՐ
ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԿԵՆԱՑ
Հաստատեալ յամին 1843
Ապահովեալ Դրամագլուխք անգլ. ոսկի 17,000,000

Ընկերութեան մոթեմաթիքական պահեստները՝ իր ապահովագրութեանց հինութեան և կարեւորութեան համեմատաբար հաշուուած ըլլալուն, Թուրքիոյ մէջ գործող և ՈՉ ՄԷԿ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԿՐՆԱՅ ԱՅՍ ՄԱՍԻՆ ԳԵՐԱԶԱՆՑԵԼ ՍԹԱՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ։

Բաղդատական ցուցակ սակագնոց ի դէպ մահու 1000 ոսկւոյ ապահովագրութեան համար

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ		ՏԱՐԻՔ			
		35	40	45	50
ՍԹԱՐ	ոսկի	27·96	32·46	38·90	47·50
Ամերիկեան ընկ. ք	»	28.11	33.01	39.55	48·48
Ֆրանսական ընկ. ք	»	30.70	35.90	42.60	51.60

ՍԹԱՐի գիները ամէնէն աժան են

Ներկայացուցիչ Թուրքիոյ ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Պոլիս, Պահչէ Գաբու, Անանեան խան, 20, 21, 22

ՄՈՒՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1843ին

Պահեստի գումար ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 563 ՄԻԼԻՈՆ 961 ՀԱԶԱՐ Ֆրանք

Ապահովագրական ամեն կարելի դրութիւնները կը գործադրէ. խառն ապահովագրութիւն, ամբողջ կեանք, զաւակաց դրամագլուխ, ցմահ եկամուտ, եւայլն

Մուչուալ Լայֆի սակագինը և ապահովագրութեան զանազան դրութիւնները չուսումնասիրած մի ապահովագրուիք.—Առաւաւելեան պայմաններ, վճարմանց դիւրութիւնք: Տեղեկութեանց համար դիմել առ Պ. Ֆ. ՀԷՌ, ընդհանուր գործակալ, Խնաէէթ խան, Վոյվոտա փողոց, Ղալաթիա, Կ. Պոլիս։ 579

Օ ՏԸ ՔՈԼՕՆԵԸ 20ՐԴ ԴԱՐՈՒ ՍԹԵԼԼԱ

Ծիծաղաշարժ չահեկան է նկբրողը ընել այն օ տը Քոլօնին, որ Ձեր քմահաճոյքին, գնահատումին, դրամական կարողութեան համեմատ՝ կրնաք չէզը 16 փրանքնոցէն սկսեալ մինչեւ չէզը 5 ղրուշնոցի տեսակը գործածել: Արդ, այն մարդը որ առողջութեան, գեղեցկութեան ու մաքրութեան հոգ կը տանի, պէտք է լուրջ ուշադրութիւն մը դարձնէ այն առարկային, որ իր առօրեայ արդուզարդին կը ծառայէ, մինչեւ իսկ հոգածու գտնուելու է այն ջուրին համար, որով դէմքը ու ձեռքերը կը լուայ: Հետեւաբար պէտք է մեծ հոգ տանիլ արդուզարդի համար գործածուած այն ալքոլային արտադրութեանց նկատմամբ, որոնք եթէ խնամով պատրաստուած չըլլան, մորթը կը մաշեցնեն: Օ տը Գոլօնեըն այդ դասակարգին մէջ կը գտնուի: Անոր 98°/օը զուտ և պարզ ամենազնիւ տեսակէ ալքոլներով պատրաստուած է, որ մորթին կը փոխէ անդարմանելի կերպով: Այս Օ տը Գոլօնեըն ոչ միայն անվնաս է, այլ և այնքան անվիճելի փափկութիւն մը կուտայ մորթին և զայն երկար ատեն հոտաւէտ կը պահէ որ ամէն մարդ պիտի ստիպուի միւս արդուզարդի ջուրերը և անուշահոտութիւնները թողուլ և այս Օ տը Գոլօնեըն միայն գործածել որ հըրաշալիք մըն է իր տեսակին մէջ:

Կը ծախուի, Բերա, Պօն Մարշէի, Բիւֆիւլիոնի և Պոլիս Սուլթան Համամ, Անձէս Ֆարուքիի վաճառատանց մէջ:

705　　　8—12

ԹԻ ԿՐԷՇԱՄ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ. Ի ԼՈՆՏՈՆ

Ընկերութեան գրամագլուխը 31 Դեկ. 1898ին

162, 924, 140 ֆրանք

Ցուցեալ եկամուտ, ապահովագրութեանց և չափ 31 Դեկտեմբեր 1898ին

29, 765, 473 ֆրանք

Ընկերութեան հաստատութեան թուականէն՝ այսինքն 1848է ի վեր, ապահովագրեալներու եղած վճարմունք, կենսաթոշակ, եւն.

362, 858,507 ֆրանք

1898 տարուան մէջ ընկերութիւնը 6619 թոլիսներ տուած է որոնք 58,680,000 քուանի դրամագլուխ մը կը ներկայացնեն:

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ընդհանուր գործակալներուն՝ Պ. Պ. ԷՏՈՒԸՐՍ ԵՒ ՈՐԴԻ, Պոլիս, Մէյտանճըղ փողոց, Ալալէմճի խան:

Միջնորդներուն լաւ վարձատրութիւն պիտի ըլլայ:

Փոխ-գործակալութիւն, Ղալաթիա, Մէյմէնէթլի խան:

ԼԱ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Առաջին առանձնաշնորհեալ Ապահովագրական Ընկերութիւն

ՌՈՒՍՃՈՒՔ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կարասի, անշարժ ստացուածք, վաճառք, եւն. մայրաքաղաքին և գաւառներուն մէջ:

Լաւ պայմաններ.—Շահաւոր ապահովագիններ:

ԿԵԱՆՔԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ամբողջ կեանք, խառն, որոշեալ ժամանակ, աղջ օժիտ և ծերութեան համար հասոյթ: Անկախ թարիֆա մը անձնասպանութեան, մենամարտի և համբորդութեան համար:

ԱՐԿԱԾՆԵՐՈՒ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Աշխատութեան ժամանակ եղած դժբաղդութեանց դէմ: Ապահովագրութիւն համբորդներու համար, առնուած ապահովագիններ ետ տրուելով կամ առանց ետ տրուելու:

ԱԶԱՏ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ

Առաջին կարգի երաշխաւորութիւններ խիստ մեծ Ընկերութեանց կրկին կրկին ապահովագրութեամբ:

Ընդհանուր գործակալութիւն բովանդակ Արեւելքի համար (Թուրքիա, Յունաստան, Եգիպտոս, Սուրիա):

Ժ. Պ. ՔԱՍԱՐԷԹԹՕ

Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Գարաքէօյ խան, թիւ 6-9

Գլխաւոր գործակալութիւն,—Կ. Պոլիս. Սաատճեան խան, Պահճէ Գափու:

Ընկերութեան դրամատունն է

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ　　599

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ

ՄԻԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋՕՐԻ ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ

SANTAL MIDY

ՍԱՆԴՕԼ ՄԻՏԻ

Անվնաս. կը ջնջէ ՆԵՖՐԻՏԻՍ, ՑԻՍԹԻՏ, ՆԵՖՐԱՅԻՏԻՍԸ, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յայտ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանցքաբորբոքման, արիւնամիզութեան, առանց միջացաւ պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անզուտ և ուրիշ դեղերու հետ խառն սանդալները:

Ամեն քաշբիլ ՄԻՏԻ անունը կը կրէ:

Ամեն դեղարաններ

A.

ԼՈՒԾՈՂԱԿԱՆ ՋՈՒՐ

ԼՈՒՍԱԳՈՅՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆԸ
HUNYADI JANOS

Անմիջական, ապահով եւ դիւրին կերպով կ'ազդէ Տիեզերահռչակ ճամբու

ՁԳՈՒՇԱՆԱԼ ԿԵՂԾԵՐԷՆ

Պահանջելու է հետեւեալ անունը պարունակող պիտակով շիշեր

ANDREAS SAXLEHNER

Կը ծախուի գլխաւոր դեղավաճառներուն և դեղագործներուն քով:　387

ՊԵՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

ԱՆՇԱՐԺ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Արքայական հրամանագրով արտօնուած 1853 սեպտ. 26ին կառավարութեան հսկողութեան տակ

Պերլինի Վիքթորիան Գերմանիոյ ամենէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. դրամ Ֆր. 967,321,496

Պահեստի դրամ　Ֆր. 270,096,743

ՊԵՐԼԻՆ ՎԻՔԹՈՐԻԱՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանք, օժիտ, արկած, ցկեանս թոշակ, եւն.

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն կեանքի վրայ առանց բժշկական քննութեան

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը, կամ տղոց ու որբերու համար օժիտ մը, լաբաթական փոքր վճարումներով.—(միեւնոյն պայմանները կառուներու ապահովագրութեան համար):

Ապահովագրութիւն ցօգեւաւ, ետկապուղի, թիւնելի *եւն. արկածներու դէմ, ամբողջ կեանքին համար, շաբաթական փոքր վճարումով մը, սկսեալ ՄԷԿ ՖՐԱՆՔԷ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (52 շաբաթ, այսինքն 52 փրանք), այս պէտով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 Ֆ.՝ մահուան պարագային, 15,000 Ֆր.՝ արկածէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ փրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային:*

Ընկերութեան Դրամատունը.—ՍՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Ընդհ. Գործակալ,—ԷՄԻԼ ՎՕԿԼ

Ղալաթիա, Օսմ. Պանքային դէմը, Ինայէթ խան, թիւ 7, 8, 9:

ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԿՕՇԻԿԻ

DÉPOSÉE　MARQUE　FONDÉE EN 1880

ՊՕՂՈՍ ՄԻՆԱՍԵԱՆ

Որ 16 տարիէ ի վեր Ղալաթիոյ և Բերայի դատարան կօշիկի վաճառատանց իր սեպհական գործարանէն կը հայթայթէր եւրոպական նմուշներով պատրաստուած ամէն տեսակ կօշիկ տրանց, կանանց և տղայոց, այս անգամ բացած է ի Ղալաթիա ԿՕՇԻԿԻ ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ մը, ուր նաև միշտ պատրաստ կը գտնուի Ֆրանսական և անգլիական գործարաններէ բերուած ամէն տեսակ կաշիէ և լաթէ կօշիկներ, Բօ-տը-Սիւէտ լուսաբին, միտկալ, կլասէ, պէծի մորթ, քարամանտօլ, և մետաքս, նաև ղուտ քթանէ ամէն տեսակ, ամէն գոյն, կարօտ և պարզ հիւսակօշիկներ: Ծշմարիտ կարօղ և քամով: Ցանձնարարութիւնք կը կատարուին նախաչափու վրայ: 592

Բարեձեւութիւն, տոկունութիւն եւ անմրցելի աժանութիւն

(Քարաքէօյ, պալըգբազար փողոց թիւ 15)

ՋԵՐՄԱՄԻՋՈՒԹԵԱՆ

ԱՄԵՆԷՆ ԱԶԴՈՒ ԴԱՐՄԱՆԸ

Երիտասարդական զեղխութիւններէ առաջ եկած ջերմամիզութիւնն ու ամէն կարգի հոսումները եթէ անխնամ ձգուելով չի դարմանուին, սոսկալի հետեւութիւններ կ'ունենան և մինչեւ իսկ որդեծնութենէ կը զրկեն զմարդ: Թէ նոր սկսած և թէ հինցած ՋԵՐՄԱՄԻԶՈՒԹԻՒՆՆ անվնաս կերպով ու հիմնայէս բուժելու համար ՍԱՆԴԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄՐԻ անունով դեղ մը հնարուած է որ բնաւ ստամոքսը չխանգարելով կարճ ժամանակի մէջ կատարելապէս կ'անհետացնէ հիւանդութիւնը, առանց հետք մը ձգելու:

Ջերմամիզութեան համար թէեւ շատ մը դեղեր կան, բայց անոնք ստամոքսը խանգարելէ և միզանցքն ու ամորձիքները ուռեցնելէ և հիւանդն յուսահատեցնելէ ուրիշ բանի չեն ծառայեր. մինչդեռ ՍԱՆԴԱԼ ՍԱԼՕԼԷ ԷՄՄՐԻ բոլորովին զերծ է այս անտեղութիւններէն: Հետեւաբար անոնք որ այս կարգի ծածուկ հիւանդութեանց ենթակայ են ու չեն փութար այս գիտական մեթոտով պատրաստուած դեղը գնել, պարապ տեղը ժամավաճառ կ'ըլլան և ուղղակի կը վնասեն իրենց առողջութիւնը:

Սանտալ Սալօլէ Էմմրին *կը ծախուի մայրաքաղաքիս և գաւառներու մեծ դեղարաններն ու դեղի մթերանոցները: Զգուշացէք անուններու նմանութենէն. ԷՄՄՐԻ անունը փնտռեցէք:*

661　　　29—52

ԼԱ ՍԻՐ ԵՈՆԻ

ԿԵԱՆՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.

Ամենահին Միջազգային Ընկ. Կեանց վրայ ապահովագրութեան

Տնօրէնութիւն յՆերոպա

Բարիզ 1 և 3 Լը Բէլթիէ փողոց (Պուլվառ տէ զ'Իդալիէնի անկիւնը):

Ջուտ փոխադարձ չահերը կը պատկանին Ընկ. ԱՄԲՈՂՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒՆ:

1900 Յունուար 1ին ամբողջովին իրականացած երաշխաւորութեան պատրաստ գումարն է ՄԷԿ ՄԻԼԻԱՌ 359 ՄԻԼԻՈՆ Ֆր.: Ապահովագրութիւն որ կը բանի 6,230,000,000Ֆր.: Ընկերութեան հիմնուելէն ի վեր՝ 1845՝ ապահովագրեալներու վճարուած՝ մէկ միլիառ 660 միլիոն:

ՆԻՒ ԵՈՐՔԻ ընդհանուր ապահովագիրը (բոլիս) աւելի շատ առանձնաշնորհումներ և առաւելութիւններ կընծայէ ապահովագրելոյ քան ուրիշ ընկերութեանց պայմանագիրը: ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ ապահովագիրն առարկելի չէ բնաւ, և յանձնման թուականէն սկսեալ կերաշխաւորէ արհեստի, բնակութեան և համբորդութեան յարակից բոլոր վտանգներն և մահուան ամէն պարագաները, առանց բացառութեան, նոյն իսկ պատերազմի պահուն: Ապահովագիրն իրաւունք կու տայ տարուէ տարի փոփոխութիւններ ընել, որոնց գումարը նշանակուած կըլլայ կանխաւ Ապահովագրութեան մուրհակին մէջ: Առաջին տարեվճարէն սկսեալ, ապահովագրուողին համար իրաւունքէ անկում չկայ: Ընդհանուր ապահովագիրը կ'վճարուի ի դէպ մահու ապահովագրեալ անձին ըրած բոլոր մասնաձևերով, ինչպէս նաև ապահովագրեալ դրամագլխով և հարիւրին չորս երաշխաւորեալ տոկոսով: Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա

Ժ. ՕՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.

Քինէչ-Պաշուրեան

192　　Մ. ՁՈՒՀԱՃԵԱՆ

Վոյվոտա փողոց Վէթալիս խան Ղալաթիա

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տր Մ. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ եւ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

(Եաննի զարեբրասեն վրայի յարկը, Տիեզ Զօրաւինեանց դէմը)

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենատառապելի ցաւած ակռաները մէկ անգամէն կը լեցնեն. ցաւով դիմելու եւ բուժուած վերադառնալու պայմանաւ:

Նորահնար եղանակաւ, ոսկի, ճաղախաւոր և գիմացիուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն *զուտ ռետինի, ծամողութիւն և ազատ արտասանութիւն երաշխաւորեալ:*

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաև ծծմբացեալ գեղերու և ամենակատարելագործեալ պորթներու: Ակռաներ հանել առանց ցաւի՝ ամենադիւրաւ կատարելով:

Ծ. Գ. Ձմեռները կիրակի օրերն ալ (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաև ամէն օր (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին:

Տանոր.—*Զգուշ կեղծ մատնանիշ ՁՈՒՆԻՆԻՔ!!*　197

ERNEST GLAVANY

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԷՌՆԷՍԹ ԿԼԱՎԱՆԻ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ ԿԱՐԳԸ ՑԱՆՈՐԵԱՆ ԽԱՆ

Սոյն դրամատունը կը վաճառէ ամէն տեսակ արժեթուղթեր՝ իրենց գինին համեմատութեամբ՝ ամսական 20 ղրշ.էն մինչեւ 100 ղրշ. որոշեալ գումարի մը վճարմամբ: Դրամատունը առաջ քաշուած վիճակահանութեանց թիւերը նայելու և շահուած պարգեւները գանձելու համար՝ ամէն կերպ դիւրութիւն ցոյց կուտայ:

Գնողները երբ առաջին վճարումը ընեն, իրենց մուրհակ մը կը տրուի մեր կողմէ ստորագրուած և դրոշմուած: Ասկէ զատ արժեթուղթին թիւը ցոյց տուող ուրիշ ծանուցագիր մըն ալ կը տրուի, և գնողը նոյն ատենէն իսկ ամէն վիճակահանութեանց մասնակցելու իրաւունք ունենալով, շահածը ամբողջապէս կ'առնէ:

Աւելորդ է յայտնել թէ ամէնէն աղքատն անգամ այս դիւրութեամբ կրնայ արժեթուղթի տէր ըլլալ, և յայտնի է որ ամսական 20 ղրշ.ի վճարումը մեծ զոհողութիւն մը չըլլալով և ամէն մարդու դիւրամատչելի ըլլալով, ամէն հաւանականութիւն ունի օր մը շահելու, և եթէ երբեք չշահի ալ, իր վճարումներուն չ'որհիւ, յառաջիկային արժեթուղթի տէր պիտի ըլլայ, որ իրեն համար շահաւորիչ մըն է:

1900Ի ԲԱՐԻԶԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍ

ՊԱՐԶՈՒԹԻՒՆ　　　ԹԵԹԵՒՈՒԹԻՒՆ

ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, ԱՐԱԳՈՒԹԻՒՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱՀՌՉԱԿ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՆ

ՆԻՈՒ—ՀՈՄ

Ստացած է մեծ մրցանակը և Արուեստահանդէսին մէջ անմրցելի եղած են: Այս մեքենաները ամէն կերպով միւս տեսակներէն գերազանց են: Մեքենաներու գործածութեան կերպերը ձրի կ'ուսուցուին և նորոգութիւնները ձրի կը կատարուին:

Թուրքիոյ համար միակ Ներկայացուցիչ *Յ. Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ ՈՐԴԻՔ*

ԸՆԴՀ. ՄԹԵՐԱՆՈՑ—Պոլիս, Պահճէգափու, Համիտիյէ Ճատտէսի թիւ 7

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ.—Իզմիտ, Սիլիվրի, Աֆիոն-Գարահիսարի եւն.ի մէջ:　575

ՎԵՆՍԱՆ ՓՕՅԱՃԵԱՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՎԻՐԱԲԺԿ. ԵՒ ԱԿՆԱԲԺԿ. ԳՈՐԾԻՔՆԵՐՈՒ

Կ. Պոլիս, Պահճէ Գաբու, Ճէլալ Պէյ խանի քովը, թիւ 1.

Չիֆտէ Սէլիք մաղազասը

Ֆերտիխիտալ վաճառատան մէջ ակնաբուժական և վիրաբուժական ամէն տեսակ գործիքներ ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ և ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ կը վաճառուին: Ամէն տեսակ կակուղ և կարծր լաստիկէ (քաուչուկ) առարկաներ, ածուխի կապիչներ (զասրգ պաղը), *տեսակ տեսակ դրեխներ* (տիրինկա), *ելեքտրական մեքենաներ, ջերմաչափներ, հեռադիտակներ, խոշորացոյցներ, մանրադէտներ* (միքրոզգօբ) *փոքր և մեծ մանրադէտի ապակիներ, նոր տեսակ ոսկի եայլն ակնոցներ կը գտնուին վաճառատանս մէջ: Գիները խիստ աժան:*

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Կօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մայմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Կօնկօ	2906	Կըօտնօ	1895	Մարէնկօ	2272	Սաֆօ	1118
Անճէլօ	1541	Կարսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Սիբօ	1785
Արկօսօ	3377	Տիտօ	4311	Հինտալկօ	1581	Միքատօ	2557	Սիլվիօ	1198
Բասանօ	1822	Տօմինօ	987	Հիմար	2720	Մէլօ	1057	Սըէնօ	1200
Բօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մոնթէզէլլօ	1735	Թասօ	1328
Բրավօ	1076	Էտրօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Գաբինօ	841	Էրմինիօ	504	Իտալօ	2354	Նէրօ	1088	Թօրպօ	3327
Գըֆֆալօ	4431	Էրիօ	2464	Իտանօ	5540	Օթէլօ	4100	Թօլէտօ	1470
Դէլփօ	1671	Ֆլամինկօ	1530	Ժիւնօ	1080	Օնդարիօ	4036	Թօրքիտօ	487
Դալիպօ	1337	Ֆրանկօ	1841	Ժիւրօ	1053	Օրլանտօ	1585	Ուիլսըն	3429
Դանթէ	1244	Կուսօ	954	Կօլպինօ	2307	Փալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Դիտօ	1094	Կիտէլա	1828	Կօնտօ	1700	Փօլօ	510	Վոլօ	1289
Զէրոնկօ	3729	Կալիմինկօ	849	Լէօ	1058	Րէալթօ	3239	Վոլթուրնօ	2296
Սէզգօ	1834	Ֆրանչիսկօ	4582	Լէօբանդօ	2273	Րինալտօ	1663	Եէլօ	1850
Գլիօ	3697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէնօ	1200
Գօլօրատօ	4225	Կէրոնա	1242	Լօրէնզօ	3191	Րոմէօ	1789		

Ալեքքօ շոգենաւը, նաւապետ Ֆօրթէ, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս հասած է:

Լօրէնզօ շոգենաւը, նաւապետ Ուիլկ, ընդհանուր վաճառքով Հըլլէն հոս կը սպասուի ամսոյս 11ին:

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀՈՒՏ ԷՆՏ ՐԷՋՕ

Թիւ 23—24, Քիւրքճի Մէյտէն խան, Ղալաթիա　377

ԴԺՈՒԱՐԱՇՆՋՈՒԹԻՒՆՆ ՈՒ ԿՈՒՐԾՔԻ ԻՋՈՒՄՆԵՐ

Եթէ չդարմանուին, վտանգաւոր են, մինչեւ իսկ խեղդամահ կը պատճառեն, կանոնաւոր շնչառութիւն չըլլալը, ծանր բեռան մը տակ կը ճնշուի, շնչափողերը կը խծուան, և կուրծքը չի կրնար հանգիստ ընել: Դարմանին համար բժիշկներ մտահոգ էին և գիտութիւնը գտաւ կը. ԲԻԲԻ ՍԻՄՍԻՆԷՆ ու ՓՈՇԻՆ, որք հիմնապէս կը բուժեն, կուրծքի իջուածքը, հազն և շնչառական հիւանդութիւնները: Բժիշկներ կը յանձնարարեն այս դեղը: Բարիզի և եւրոպական ուրիշ հիւանդանոցներու մէջ միմիայն ԷՍՊԻՔ կը գործածեն այս հիւանդութեանց համար: Կը ծախուի Բարիզ Սէն Լազար փողոց թիւ 20 և մայրաքաղաքիս ու գաւառներու դեղարաններուն մէջ:　497

ՖՐԵՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերփուլի և Պոսթընի մէջ բանող շոգենաւ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վերճինիան	10500	Ալավիան	3500
Կալիֆորնեան	10500	Իթալիան	3500
Վինիֆրետ	10500	Արմէնեան	2000
Լանքաստրիան	9000	Այվէրնիան	2500
Դիլամէլֆին	9000	Կրէսիան	3500
Գոլումպիան	8000	Ասէնեան	2500
Լորտեան	8000	Եւրոպեան	2500
Գանատեան	8000	Վիրջինեան	3500
Մերիմէրեան	8000	Լէմանեան	2000
Մաննիթոպան	3700	Մելիտա	900
Վեստֆալեան	3700	Ցարինա	800
Միտլանտեան	3700	Լիդեան	800
Նոպեան	3500		

Ամերիկեան առեւտուր կը խնդրուի իրենց ապրանքը այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրամանքը գրել շոգենաւուն ժամանումէն 24 ժամ առաջ:

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել

ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՕՆՏԷՆ

Ղալաթիա, քարափին վրայ

600　*Լէօ տաղը Մաղազասին*

COMP　RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

27 9 Ուրբաթ ժամը 4ին յետ միջօրէի.

28 10 Շաբաթ. Օտէսա, Սեւաստոպոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ մեկնելով...

29 11 Կիրակի ժամը 10ին միջօրէէն առաջ...

29 11 Իզմիր, Չանագ, Տէտէաղաճ, Սէլանիկ, Պիրէոս, Ալեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի:

Եւ 30 12 Երկուշաբթի ժամը 4ին յետ միջօրէի:

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՖԱՐԱՍԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ՊԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՄԵԿՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ապրիլ 8ին Անատոլի, Անտալիա, Ալեքսանդրիա:

» 12ին Պուպօ, Անվերս:

ԺԱՄԱՆՈՂՆԵՐ

Ապրիլ 9ին Անատոլի եւն. Մարսիլիա:

» 13ին Պուպօ, Պալերմօ և Կալաթ:

Տոմսեր ուղղակի Բարիզի համար.

Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Երկրորդ 175 ֆրանք. Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թոփ Հանէ Քարաքէօյ:

516　Փ. ՇԷՖՕՆ

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Մէկ տարի երկու անգամ կը բանի Լիվերփուլի և Պոսթընի մէջ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէռնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Փաննոնիա	4841
Լուքանիա	12952	Վէրլա	3229
Քամբանիա	12950	Բաւիա	2945
Ուլթոնիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	3558
Սէրվիա	7392	Ալեբբօ	3181
Ուլթոնիա	7269	Շէրքէսիա	1614

Դիմել առ　ՃՕԼԻ և ՍԻԿԷՐ

Joly et Seager

Մէյտանճըղ խան, թիւ 6, 7, 8, Ղալաթիա...

Արտօնատէր　ՅԱՐՈՒԹ ՆՈՒՐՊԱՏԵԱՆ